

Eina Gandai Kad SAV Vandenyse Plaukioja Japonijos Submarinai

Profesorius N. Burdenko, Vyriausio Sovieto narys, taipgi labai žymus chirurgas. Jis yra padaręs 3,000 operacijų, daugiausia galvoj. Yra parašęs 70 knygų.

Policija Atėmė iš Komunistų Vado Privatines Knygas

MONTREAL. — Paskutiniu laiku Duplessio policija padarė kitą eilę puolimų ant progresyvių žmonių namų. Užpuolė Kvebeko provincijos Komunistų vado namus. Evariste Dube, Kvebeko provincijos Komunistų Partijos pirmininko namuose krata užtruko dvi valandas, per kurias užgrobė asmeninius raštus, žurnalus ir įvairias knygas, tarp jų vieną tomą Maksimo Gorkio raštų.

Toks pat užpuolimas padarytas ir ant Ryerson, provincinio Komunistų Partijos sekretoriaus namų. Pas šį jauną istoriką, kuris studijavo Toronto ir Paryžiaus universitetuose, užgrobė apie 50 knygų ir 100 brošiūrų, nieko bendro neturinčių su komunistiniais aiškinimais.

Draugai Montrealiečiai Perėmė KVK Pareigas

MONTREAL, QUE. — Vykdamas į ALDDL Pirmo Rajono Konferenciją, draugas J. Yla, Kanados Veikiančio Komiteto atstovas, atvežė ir KVK rinkimų rezultatus.

Sulyg balsavimų blankų, į Kanados Veikiančio Komiteta išrinkti šie draugai: P. Joneliūnas, J. Urbonavičius, P. Matulaitytė, K. Kilikevičius, P. Suplevičius, Čeponis ir Lesevičius.

Naujas komitetas, draugai Ylai dalyvaujant, turėjo posėdį ir pasiskirstė pareigoms. Sekretorium išrinktas K. Kilikevičius. Pirmininku — J. Urbonavičius. Išdėtininku — J. Čeponis.

Pirmo rajono konferencija sveikino ir naujo KVK atstovus Čeponis, pažymėdamas, kad naujas KVK vėjų pradės vesti nuo pirmo vasario ir mano užsieti kvotą gauti 150 naujų narių.

Rajono konferencija buvo labai pasekminga. Buvo atstovaujama 700 Montrealo lietuvių (buvo brolišku atstovų nuo kitų organizacijų). Iš konferencijos eigos buvo matyti, kad montrealiečiai padarė labai didelį progresą.

Apie konferenciją, jos tarimus ir jos rezoliucijas bus parašyta daugiau sekančiam numerį.

Reporteris

POPIEŽIUS ATAKUOJA NAZIUS UZ KATALIKŲ PERSEKIOJIMĄ

VATIKANAS, Gruodžio 24. — Tuoj po savo kalbos, kurioje išreiškė, jog katalikai gali bendradarbiauti su komunistais, popiežius Pijus smarkiai užtaškavo nazius dėl katalikų persekiojimo Vokietijoje.

KARO LAIVAI STENGIASI SURASTI JUOS

Kasdien Sulaukoma Po 20—30 Laivų

SAN PEDRO, CALIF., Gruodžio 23. — Cionai gauta pranešimai, kad arti pietinės Kalifornijos pakraščiu pasirodė svetimos valstybės submarinai. Los Angeles News nurodo, kad tie submarinai gali būti Japonijos.

Tai kita sensacija, liečianti Suvienytų Valstijų ir Japonijos santykius.

Tačiau tas žinias Suvienytų Valstijų karo laivyno oficialiai užgynė. Bet visuomenė žino, kad pietų Kalifornijos pakraščius nuplaukė devyni naikintuvai ir daug karo orlaivių. Laivyno komandierius C. J. Wheeler sako, kad šis laivų ir orlaivių pasiuntimas į virš minimas vietas su tomis žiniomis neturįs nieko bendro. O laikraščiai teigia, kad orlaiviai išlėkė tų submarinų ieškoti.

Laivyno vadovybė teigia, kad toks submarinų plaukiojimas be kuro ir kitų reikmenų bazės negalimas, o laikraščiai nurodo, kad kuru ir kitais reikmenimis galima aptarnauja žuvininkų laivai.

To sąryšyje San Diego įlankoje vienos dienos laikotarpyje buvo sulaukta apie 20—30 žuvininkų laivų, kurie yra japonų nuosavybė.

Dėl šių žinių Kalifornijos pakraščiuose kilo didelis susijaudinimas.

Orlaiviai ir 800 Kareivių Dalyvauja Palestinos Kare

JERUZALEMAS, Gruodžio 27. — Jau penkta diena kaip eina smarkios kovos tarp 800 Anglijos kareivių ir sukilusių arabų, kuriuos anglai vadina teroristais. Anglai naudoja ir orlaivius. Sako, kad iki antrai dienai kalėdų, arabų užmuštų skaičius davarytas iki 45 asmenų, o iš anglų pusės žuvo du kariai ir du sunkiai sužeisti.

Arabai pasidarė ant tiek drąsūs, kad užpuolė net tik civilius, bet pūla ir ant angliško kordonų. Vienam tokiam užpuolime žuvo daug arabų.

Anglijos valdžia perspėjo visus kaimiečius, kad sukilėliams neduotų jokios pagalbos ir tuo pačiu laiku daro masines kratas.

Naziai Nuotakas Mokins Viską Užmiršti

BERLYNAS. — Nazių moterų organizacija paskelbė, kad sausio mėnesį atidarys nuotakoms mokinti "mokyklas".

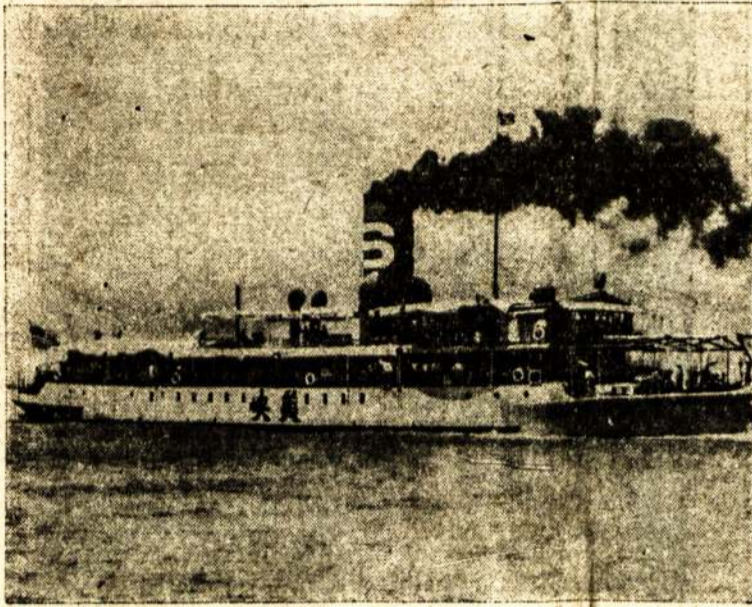
Į šias "mokyklas" suvarys po 20 ruošiančių tekėti jaunų merginų, tikrins jų dvasinį ir fizinį stovį ir "paruos" motiniškam ir šeimyniniam gyvenimui. Tai bus savotiškos rūsies kergimo punktai, kuriuose nuotakos turės išbūti po du mėnesius prieš vedybą.

Sale kitokių "mokslių" nuotakos bus mokamos užmiršti rūpesčius, vargus, o svarbiausia prieš vedybą turėtus užsiėmimus, nes nazių ideologija liepia moterims būti virtuvėse. Kadangi tenai papuołe jos sielvartauja, tai mokins nesielvartauti.

Tokios nazių išmuštavotos nuotakos iš valdžios gaus po 40 dolerių subsidijų.

KINIJOS TROCKISTAI PADEDA JAPONAMS

HANKOW, Gruodžio 29. — Japonijos štabas į Šiaurės Kiniją pasiuntė didelį skaičių kiniešų trockistų, kad jie demoralizuotų kinų jėgas. Tsingtao mieste surasta ir suareštuota 200 trockistų, kurie ruošė japonams ateiti kelią.

Suvienytų Valstijų prekinis laivas, kuris, kartu su kitais, buvo užpuoltas Japonijos orlaivių ir apibombarduotas, tuo laiku, kada buvo nuskaudintas karinis laivas Panay, Činijos upėj, prie Nankingo. Japonija atsiprašė ir viskas užsibaigė "geruoju."

Katalikai, Vatikanas Sako, Gali Bendrai Veikt Su Komunistais

PRIMA FRANCIJOS KOMUNISTŲ KATALIKAMS ISTIESTĄ RANKĄ

Sako Katalikai Siekia Būvio Pagerinimo

PARYZIUS, Francija. — Romos katalikų bažnyčios galva, popiežius Pijus, sveikindamas Francijos katalikus su kalėdomis, pažymėjo, kad jie privalo priimti komunistų siūlomą draugiškumą ir su jais bendradarbiauti, paliekant tam tikras teises, nes bažnyčia siekia žmonių būvio pagerinimo.

Tai buvo atsakymas į Francijos Komunistų Partijos praeitą rudenį pradėtą kampaniją su o-balsiu: "Ištieskime ranką katalikiškiems broliams."

Toks popiežiaus pareiškimas Francijoje sutiktas entuziastiškai ir didžiai įvertintas, nes pirmą kart istorijoje popiežius paskatino prie bendro veikimo su komunistais.

Šis apsiareiškimas Francijoje taipgi sukėlė visą eilę diskusijų. Plačiai jį diskutuoja spauda, kunigai ir dabartiniu laiku einanti Francijos Komunistų Partijos Konvencija.

MEKSIKOS VALDŽIA NUSAVINO AMERIKIEČIO GEMBLERIO ISTAIGĄ

LOS ANGELES, Gruodžio 29. — Suvienytų Valstijų gemblerų grupė šiandien pakėlė lermą, nes vakar naktį Meksikos prezidentas pasirašė dekretą, kad būtų nusavintas amerikiečių įsteigtas 10 milijonų dolerių vertės kurortas ir pavestas mokyklai. Šį kurortą pastatė netoli Suvienytų Valstijų rubežiaus butlegeriai ir prochibicijos laikais varė smugelį, o dabar pasilikė beverčių.

NEW YORK. — Paskutiniu laiku smarkiai pradėjo mažėti plieno gamyba ir pasiekė 19.2 nuosimčių visos gamybos pajėgumo. Tai žemiausias taškas nuo 1934 m. rugsėjo mėnesio.

Popiežius Pijus, kuris pareiškė, kad katalikai gali bendradarbiauti su komunistais, nors jų doktrinos priešingos.

ASTUONI KANADIEČIAI ŽUVO ARAGON FRONTE

TORONTO. — Mackenzie-Papineau Batalijono Draugų Komitetas gavo žinią, kad laike mūšių Aragon fronte astuoni kanadiečiai žuvo ir vienuolika tapo sužeisti.

Zuvo šie: Carl Carlson, 52 metų amžiaus; Mile Domjonovic, 40 m. amžiaus; Roy McQuarrie, 22 m. amžiaus; Abram Neufeld, 28 m. amžiaus; Adam Pretz, 34 m. amžiaus; Rod Gillis, 29 m. amžiaus; Roy Lauradin, 24 m. amžiaus; ir Karlo Bacic.

Thomas Mitchie, torontietis, dingo be žinios.

A. S. V. Priėmė Japonijos Pasiaiškinimą

WASHINGTON. — Suvienytų Valstijų valdžia priėmė Japonijos pasiaiškinimą dėl paskandinimo karo laivėlio Panay ir užpuolimo ant kitų trijų aliejinėlių laivų ir Japonijos apologija visiškai pasitenkino. Tokio valdžia pasižadėjo apsaugoti amerikiečių teises Kinijoje.

Suvienytų Valstijų sekretorius Hull įteikė Japonijos valdžiai notą, išreiškiančią pasitenkinimą, kad Japonijos valdžia priima atsakomybę už atakas, bet kartu pridėjo ir paslėptą perspėjimą, jog "yra įstikinė", kad tokie incidentai daugiau nepasikartosia.

Kuomet Japonijos-Amerikos krizis atrodė jau praėjęs, dalykų eigos tėmytojai tikrina, kad Japonija tikrai yra pasiryžus amerikų biznesui išstumti iš Kinijos, bet veikiausia gal griebtis kitokios taktikos.

Mussolinis Daro Pašaipą Iš Anglijos ir S. A. V.

MILANAS, Italija. — Mussolinio laikraštėje gruodžio 28 dienos pasirodė kiti straipsniai, liejanti pagiežą ant Suvienytų Valstijų, Anglijos, Francijos ir Sovietų Sąjungos.

Ypatingai pagiežą Mussolinis išliejo ant Anglijos už sakymą, kad trys didiosios jėgos išlaiko ir mažasias valstybes nuo Abisinijos pripažinimo Italijai. Mussolinis grumojančiai pareiškė, kad ta "neginčijama" klausimą anksčiau ar vėliau Anglija turėsianti pripažinti.

Atsakydamas į Anglijos nurodymus, kad Italija netolimuose rytuose veda prieš Angliją propagandą, Mussolinis pažymėjo, jog tas lengvai išsirištų, jei Anglija sumažintų neprieteliskumą Italijos "legalių kolonijų klausimuose".

Taipgi Suvienytų Valstijų ginčus su Japonija dėl Panay nuskaudinimo likvidavime sako, kad Suvienytos Valstijos nusileidimą padarė delto, kad nepajėgia Japoniją suvaldyti.

NAZIAI PRADEDA VALDYTI RUMUNIJĄ

BUCHARESTAS, Gruodžio 28. — Neseniai sugriuvusios Rumunijos valdžios priekini atsi-tojto rumuniškų nazių vadas Octavian Goga ir šių naktį suformavo nazišką ministerių kabinetą.

Sulyg patikimų žinių, Goga, duodamas karaliui Karoliui priesaiką, pažymėjo, kad jo valdžia sieks:

1. Glaudesnės kooperacijos su fašistinėmis šalimis.
2. Sutrakymo santykių su Sovietų Sąjunga.
3. Prisidėjimo prie anti-komunistinės sutarties.
4. Nusavinimo žydu valdomų žemių.

Tai dar viena valstybė bus prirakinta prie Romos-Berlyno ašies ir valdoma sulyg akiplėšiškos Hitlerio komandos.

Nuo šio režimo jau dabar ir užsienį išbėgo žymus politikas Nicolas Titulescu, kuris stovėjo už bendradarbiavimo su demokratiskomis šalimis. Titulescu šešiolik mėnesių gyveno užsienyje vengdamas hitlerininkų keršto, bet buvo parvykęs dalyvauti rinkimuose.

Francijos Sostinei Gresia Generalinis Streikas Ir Visuotinas Neramumas

DARBININKAI RENGIASI PROTESTUOTI PRIES ALGŲ KIRTIMĄ

Savivaldybės Darbininkai Jau Pasiruošę Streikuoti

PARYZIUS, Gruodžio 29. — Associated Press žinių agentūra praneša, kad Paryžiaus darbininkai yra pasiruošę prisidėti prie streikuojančių trokų valruotojų ir sulaukyti autobusų, požeminių traukinių, vandens, elektros stočių ir kitų įstaigų judėjimą.

Jei tas bus padaryta, tai didysis Paryzius, su penkiais milijonais gyventojų, liks be susiekimo, šviesos, vandens, su suparalyžuota komercija ir industria.

Šie susikirtimai vystosi dėl užsimojimų nukirsti darbininkams algas.

Fašistai pradėjo leisti gaudus, kad komunistai padarę suokalbi ir rengiasi per prievartą paimti valdžią. Taipgi mėgina išpūsti, kad streikas prives Liaudies Fronto valdžią prie sugriuvimo.

Kvebeko Darbininkam Pripažino Algų Padidinimą

MONTREAL, Gruodžio 28. — Kvebeko provincijos algų nustatymo taryba šiandien išleido patvarkymą, kad 80 nuosimčių Kvebeko provincijos darbininkų būtų pakeltos algos nuo 5 iki 10 nuosimčių.

Sulyg šio patvarkymo, 670,000 darbininkų, tarp jų 155,000 moterų, turėtų gauti 26 milijonų dolerių daugiau per metus.

Tai neblogas ženklas, bet patvarkymas pasiliks patvarkymu, nes algų pakėlimas turi savo kelią. Be darbininkų reikalavimo, nors ir kažin kokie patvarkymai būtų išleisti, bosai algų nepakels. Kvebeko provincijos darbininkai privalo vesti kovą, kad šie pažadai būtų išpildyti.

Lojalistai Aragono Fronte Pradėjo Kitą Ofenzyvą

MADRIDAS, Gruodžio 28. — Lojalistų karo vadovybė, pasinaudodama italų perkelimu į Teruel frontą, pradėjo kitą užpuolimą tarp Zaragozės ir Huescos. Užpuolimas buvo staigus. Laike jo fašistai Alcubiere kalnuose prarado keletą stambių pozicijų.

Karo tėmytojai tiki, kad jei Ispanijos valdžia pajėgia vesti manevruojančius užpuolimus, tai yra signalas, kad fašistai bus sumušti.

Teruel miesto pakraštyje italai, vokiečiai ir maurai dar laikosi dviejuose namuose. Kelis kartus jie mėgino persimušti per valdžios linijas, bet veltui. Pas juos lojalistai buvo pasiuntę kunigą su siūlimu pasiduoti, bet atsakė, tikėdamiesi fašistų pagalbos. Tačiau lojalistai tvirtina, kad tos pagalbos jie nesulauks.

M. Thorez, Francijos Komunistų Partijos vadas, kurio atsi-kreipimas į komunistus ištiesi katalikams draugišką ranką rado pritarimą net pas popiežium.

PARYZIUS, Gruodžio 29. — Šimtai tūkstančių paryžiečių šiandien turi vaikščioti pėsčiomis ir pasilikti su dviem dienom vandens atsarga, nes susitrekavo 100,000 savivaldybės darbininkų ir suparalyžiavo publi-kai patarnavimus.

Apie 10 valandų ryto prie jų prisidėjo 140,000 krautuvių ir kitų šakų darbininkų. Valdžia griebėsi žygių sutai-kyti darbininkus su samdytojais ir išvengti susikirtimų.

Kol kas viskas eina ramiai, bet valdžia sako šauksis armijos pagalbos.

MAINOJE PERSVENTE KALĖDAS

LONDONAS, Anglija. — Pietų Valijoje, keturiolika mainierių mainoje prie spindinčios saugų lempų lošė kortomis, giedojo giesmes ir tęsė sėdėjimo streiką, kada kiti žmonės linksminosi kalėdų šventės bešvėsdami. Prie jų del simpatijos prisidėjo ir kitos kasyklos aštuoni darbininkai. Taipgi jiems simpatiją išreiškė ir plačios aplinkės žmonės, nešė šiltų valgių kašes ir leido į kasyklą.

JAPONAI BOMBARDAVO PORTUGALIJOS VALDOMĄ SALĄ

HONG KONG, Gruodžio 28. — Šį rytą šios anglų valdomos kolonijos gyventojai buvo išbudinti kanuolių baubimo. Vėliau paaiškėjo, kad Japonijos kreiseris bombardavo portugalų valdomą Wngkam salą, esančią netoli Hong Kongo.

Laike bombardavimo sudeginta keletas namų. Po to, iš kreiserio ir dviejų naikintuvų į salą išlipo apie 200 japonų jūrininkų.

Japonai Puls Nuo Nankingo į Šiaurę

Hankow, Gruodžio 29. — Kinijos karo vadovybė tikisi didelių puolimų palei Tientsino-Pukovo geležinkelį. Generolas Matzui, karinis Japonijos komandierius Kinijoje, garsiai pareiškė, kad sekantis didelis puolimas bus ant Hankowo.

Shanghaije japonai paskelbė militarinius įstatymus tarptautinei kolonijai ir Francijos koncecijoms, kur gyvena tūkstančiai anglų ir kitų tautų žmonių. Sulyg to įstatymo Japonijos kariai galės jeiti į tuos plotus ir areštuoti.

Shanghaije pareiškia pasikėsinimai prieš japonus. Sochowo rajone du kartus buvo imetos bombos į japonais pripildytas valgyklas. Kitoje vietoje at-rasta ginklų ir amunicijos.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina: Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusel metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusel metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

SU SENAIS METAIS ATSIŠVEIKINANT IR NAUJUOSIUS SUTINKANT

Tai užbaigėm dar vienus metus. Užvertėm dar vieną pasaulio istorijos lapą. Pradėsime rašyti naują lapą. Bet pirm pradėsime rašyti naują lapą, žvilgtelėkime į praėjusius metus ir jų įvykius.

Pereiti metai buvo vieni iš nepaprastiausių. Pereiti metai buvo liudininkais baisių skerdynių Ispanijoje ir Kinijoje; liudininkais visokių diplomatinė demokratijos išdavysčių: liudininkais Tautų Sąjungos grūvimu; liudininkais didžiausio ginklavimosi. 1937 metų lapas pasaulio istorijai prirašytas pilnas baisių įvykių. Jei būtų galima tą lapą išplėsti ir pradėti istoriją rašyti iš naujo — niekas negalėtų jį išplėsti ir įmesti į ugnį, kad neliktų nei pėdsakų.

Is kitos pusės žiūrint, pereiti metai buvo pilni vilties. Pereiti metai buvo liudininkais nepaprasto augimo vienybės tarpe darbo žmonių; liudininkais nepaprasto žmonių pasiryžimo kovoję prieš fašizmą ir visus reakcionierius, progreso priešininkus. Tarptautinės Brigados Ispanijoje yra geriausia to pavyzdžiū. Pereiti metai buvo liudininkais revoliucinių ir reformistinių unių ir jų internacionalių vienybės; liudininkais daugelio laudies laimėjimų; liudininkais demokratiškiausių Vyriausio Sovieto rinkimų Sovietų Sąjungoje. Pereiti metai buvo liudininkais didžiausių pasisekimų darbo žmonių tėvynėje Sovietų Sąjungoje.

Vienu žodžiu sakant, pereiti metai buvo liudininkais didelių užpuolimų ant liaudies ir reikacijos ir fašizmo pusės, bet tuo pačiu laiku pereiti metai buvo liudininkais didelių liaudies pasisekimų kovoję už laisvės ir demokratijos teisių gynimą.

Pereiti metai mums aiškiai parodė, kad vienybės pagalba liaudies gali atremti reakcininkų puolimus, apginti demokratines teises ir iškovoti geresnes gyvenimo sąlygas.

Naujieji metai, kurie seka pereinus, nieko geresnio nežada. Fašizmo ir bendrai kapitalizmo sutimas, kiek jau numatoma, bus dar biauresnis. 1938 metai bus liudininkais kito ekonominio ir politinio krizio pradžios. 1938 metai gali būti liudininkais dar didesnių karinių veiksmų.

Bet tuo pačiu laiku 1938 metai gali būti liudininkais nepaprastų įvykių liaudies jėgų vienijimės, kurie viso pasaulio eiga gali pasukti visai į priešingą pusę. Karo gali būti išvengta. Kito krizio gali būti išvengta. Pasistinės reakcijos augimo gali būti išvengta. Tie dalykai nėra neišvengiami. Vieno ko reikia, tai darbininkų ir vidurinių sluogsnų žmonių vienybės ir pasiryžimo kovoti prieš fašistinius siaubūnus, draskančius žmoniją ir jos gyvenimą. Liaudis pradeda tą pamatyti.

Sutinkant Naujus Metus Liaudies Balsas prižada dirbti, kad suartinti Kanados lietuvius dar arčiau, taipgi kovoti prieš visus tuos priešus, kurie kenkia vienybei augti. Prie to kviečia ir visus savo skaitytojus ir rėmėjus ir linki daug energijos tame darbe.

HEPBURNIZMAS IR DUPLESIZMAS SUDARO DIDELĮ PAVOJŲ KANADOJ

Kaip jau buvo rašyta, Ontarijos provincijos premjeras Hepburnas ir Kvebeko provincijos premjeras Duplessis sudarė suvienytą frontą. Koks to suvienyto fronto tikslas? Labai biauirus.

Pirmoj vietoj, tai pasipriešinimas unijiniam judėjimui. Hepburnas, kuris laike automobilijų darbininkų streiko (Oshawo) su mobilizavo specialią armiją ir išvaikė ministerius, kovai prieš CIO ir bendrai prieš progresyves uniņas geriausiu talkininku susirado Duplessis, svetainių ir kitų namų užrakinėjimo autorių.

Antra, tas suvienytas frontas siekia sulaukymo įvedimo apdraudus nuo nedarbo. Šiame klausime Duplessis Hepburno asmenyje rado geriausį talkininką.

Prie to, jie ieško teisių parduoti Suvienytoms Valstijoms elektros jėgą. Tas irgi prieš abeju provincijų žmonių reikalus.

Ant galo, Hepburno ir Duplessio suvienytas frontas smiega peilį ir į Kanados provincijų Konfederaciją — susivienijimą. Apie tai nemažai kalba ir liberalinė spauda. Jos manymu, Hepburno Duplessio ašis veda Kanadą prie disorganizacijos.

Bendrai imant, Hepburno ir Duplessio ašis labai blogas apsi-rėškimas. Tai dviejų provincijų valdžių galvų pastangos visą ratą pasukti linkui reakcijos, linkui fašizmo. Kaip Leninas yra pasakęs, liberalai kartais priešinasi reakcijai, bet kuomet pamato, kad darbo žmonės organizuojasi, tuomet jie prieš juos kovoją su visu pasutimu. Panašiai yra su Hepburnu. Savo laiku jis buvo didelis Beneto priešus, bet kuomet pamatė, kad liaudies jėgos auga, jis metėsi prie konservatyvo Duplessio.

Tačiau vargiai jiems pavyks. Šiandien nebe tie laikai. Pasirodo, kad yra daug net ir liberalų, kurie priešinasi Hepburnui ir Duplessiui. Žinoma, to neužtenka. Liaudžiai reikia skubiai organizuoti ir kovoti.

TORONTO LIETUVIŲ BENDRADARBIAVIMAS IR NUMATOMI PAVOJAI

Jau pusantų metų, kaip Toronto lietuviai veikia bendrai, nors ne visais klausimais. Ir tas veikimas, dėka dideliame komunistų ir jų simpatikų kantrumui, buvo neblogas. Tačiau reikia pažymėti, kad tam bendradarbiavimui matosi nemažai kliūčių.

Kiek tenka pastebėti, tai nekurie iš socialistinės minties veikėjų akiai seka Grigaičio Naujienas, kurios nuolatos trockistų ir kartoja trockistų užsipuolimus ant komunistų, ant Sovietų Sąjungos ir suvienyto fronto. Žinoma, suvienytą frontą, kurį jie kitaip nevadina, kaip tik bendradarbiavimą, kada neaiškiai, nurodinėdami j komunistų "neuoširdumą."

Klausimas dabar stovi, ką socialistinės minties draugai darys. Ar jie užtylės ir priims tą viską kaip už savo, ar pasmerks trockistinę smalą, vedamą nekurių torontiečių.

Jei visi socialistinės minties žmonės užgers tą trockistinį koliojimąsi ant komunistų ir Sovietų Sąjungos, bendradarbiavimas galės nutrūkti. Progresyviai Toronto lietuviai, kurie savo praktišką auką Ispanijos liaudies gynimui, atsisakys bendrai dirbti su Ispanijos ir bendrai viso pasaulio liaudies priešų užtarėjais. Jie galės pasakyti: "bendradarbiaukit su Stilsonais ir kitokiais liaudies priešais, kuriuos taip garbinatė."

Labai laikas, kad Toronto lietuviai socialdemokratai aiškiai pasisakytų šiuo klausimu, tylėjimas negali tęstis. Jei su trockistu ir jo garbintojais, tai negalit būti su tais, kurių draugai galvas guldo kovoję prieš fašistus ir jų talkininkus trockistus arba jiems tarvojančius sklokinkunkus.

Kas nekina komunistus ir Sovietų Sąjungą, tas nekina tuos žmones, kurie šiandien užpulti biurių fašistų. Ispanijos liaudis tą gerai žino. Kinijos žmonės taipgi tą žino. Juk ne vienas Ispanijos socialistų vadas yra pasakę, kad jei ne Sovietų Sąjunga, tai Ispanijos liaudis būtų buvus sumusta senai. Kinijos valdžia taipgi negauna iš niekur jokios paramos, išskyrus Sovietų Sąjungą.

Gi trockistai ir sklokinkinkai ką daro? Jie puola komunistus, Sovietų Sąjungą ir liaudies frontą. Jie šnipinėja fašistų naudai. Jie tarnauja liaudies priešams.

Nei vienas tikras demokratas arba liaudies fronto šalininkas negali stovėti su tais fašizmo talkininkais. Kova už demokratijos gynimą reikalauja tokios pat kovos ir prieš trockistus. Kas stovi už liaudies frontą, tas turi būti nusistatęs antitrockistas. Vidurio nėra.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Kaip Tautininkai Norėjo Parduoti Lietuvą

Pereitą šeštadienį New York'e oro bangomis kalbėjo Amerikos rašytojas ir avantiuristas L. Wells. Kalbėjo jis išimtinai apie Lietuvą. Pasigyrė esąs nuoširdžiausiu Lietuvos draugu. Išgyrė Lietuvos žmones, bet pranašavo Lietuvai pražūtį ir išnykimą būsimam kare. Neapsiėjo neapsilenkęs ir su tiesa, kuomet jis sakė, kad Lietuvoje esanti tokia politinė santvarka, kokia yra Jungtinėse Valstijose. Taip pat teigė, būk Lietuvos prezidentas esąs Lietuvos žmonių rinktas.

Bet gi įdomiausia jo prakalbos vieta buvo, kuomet jis aiškino, kaip tautininkai ir klerikalai dar 1926 metais labai norėjo tūlam amerikoniui parduoti Lietuvos karališką sostą tikta už dešimt milijonų dolerių. Buvę šitaip: Wells turis labai gerą pažintį su multimilioniierium Evans. Senis Evans turi du sūnus, dvyukus. 1926 metais dvyunkai buvo dar jauni vaikėzai, kolegijos studentai. Su studentu Edward Evans oonas Wells išvažiavo Europon ir atsilankė Lietuvoj. Jie ten puotavę su aukštais valdininkais ir šiaip dideliais Lietuvos ponais. Kai šie sužinoję, kad jaunuolis Evans yra milionieriaus sūnus, tai jie per Wellsą jam pasiūlė Lietuvos karališką sostą, jeigu jo tėvas sutiks duoti tiems ponams dešimt milijonų dolerių.

Ir tai nebuvo pasiūlymas tik-tai ant juoko. Wells sutikęs tarpininkauti ir sugrįžęs Amerikon šitą Lietuvos ponų pasiūlymą perduoti seniui Evansui. Dar kilęs klausimas, kas bus, jei Edward Evans nenorės važiuoti Lietuvon ir tapti Lietuvos karalium, kuomet Amerikoje pasiliks jo brolis. Wells tą klausimą išsprendė šitaip: senis Evans turi užtekinai pinigų ir lengvai galės už kitą dešimtį milijonų dolerių nupirkti kitam savo sūniui Latvijos karaliaus sostą.

Kauno ponai ir Wells išgėrę po didelę taureę lietuviško krupniko už Lietuvos karaliaus Edwardo sveikatą. Ponai pasiliko laukti, o Wells ir studentas Edwardas sugrįžo Amerikon Lietuvą parduoti seniui Evans. Deja, pasak Wells'o, senis Evans, išklauses Wells'o pasiūlymų ir Edwardo prašymo, papurtes galvą ir pasakęs, kad nei Lietuva su jos visais ponais, nei jos karališkasis sostas nėra verti dešimties milijonų amerikoniški dolerių. — Laisvė, gruodžio 22, 1937.

Kas Gims iš Sklokinių ir Socialistinių Jaunavedžių

Keleivio korespondentas Jurgis rašo iš Brooklyno: "dabar apsidėję socialistai su buvusiais sklokinkiniais... Vienas juokdarys pasakė: 'kad nepaperėtų monke.'" (ir. 50).

Korespondentas filosofiskai priduria: "visko gali būti."

Ta vienybė įvyko ne iš meilės, bet iš bėdos, tai bent ko gero iš jos tikėtis būtų klaida. — L. Pruseika, Vilnyj

V. Raila, kuris nesena aplėdo Torontą ir nuvyko Chicagon. Jis buvo vienas iš Kanados lietuvių vadovujančių draugų. Ilgą laiką buvo Kanados Veikiančio Komiteto sekretoriumi, o pastaruojų laiku iždininku. Torontą lietuvių tarpe būdamas aktyviai veikė meno srityje, taipgi bendram lietuvių komitete, būdamas jo sekretorium.

Visos Kanados lietuviai linki gero pasisekimo naujaj šalyj.

IS TURCIŲ GYVENIMO — A. REDFIELD

"Kalėdos jau praėjo, o tu dar sėdi prie eglaitės." "Man visuomet Kalėdos."

DUPLESIS RUOŠIA SĄLYGAS FAŠISTINĖS DIKTATŪROS ĮSTEIGIMUI QUE. PROVINCIJOJ

Daugelyje šalių kapitalistų klasė, gelbdama savo viešpatavimą ir riebius pelnų grobius, jau įvedė fašistinę diktatūrą. Kaip kuriose šalyse liepsnoja fašistų sukurtas karas prieš liaudį, kuri priešinga fašistinei kapitalistų diktatūrai. Demokratinėse šalyse, kuriose liaudis jau išmūšius iš kapitalistų rankų buržuazinę demokratiją ir paėmus iš savo rankas, kaip ir įrankį prieš fašizmą, kapitalistų klasė negali ramiai j tai žiūrėti. Dar desperatiškesnėn padėtin buržuazija veda, tai darbininkų organizavimasis j uniņas, kovos už didesnes algas ir geresnes darbo sąlygas, taipgi auganti vienybė darbininkų klasėje ir liaudies laimėjimai. "Sovietų Sąjungos buvojimas, tai spranginantis kaulas kapitalizmo gerklėje."

Buržuazinės partijos, kurios taip sekmingai desėtkus metų gynė kapitalistų viešpatavimą, šiandien nusimaskavę. Pakėičiamos įvairiais pavadinimais jų partijos būna tuojau nusamkuotos ir dažnai ką tik išgelbsti kapitalistinė valdžija. Darbininkų klasė su savo partija išstato savų atstovius j valdvietes ir jau nėra didelė naujiena, kad būna išrenkami. O kur susitariama veikti platesniu frontu, tai yra liaudies frontu, ten ir visos valstybės aparatas patenka j liaudies rankas.

Tokioje padėtyje kapitalistų klasė savo išsigelbėjimą mato vien fašizme. Ji nesigaili savo kapitalų rėmimui fašizmo; ji samdo ištikimiausius gynėjus iš įvairių luomų žmonių; ji pasikinko dažnai didesles darbo žmonių mases fašistiniam veikimui; jos propagandas įstaigos užkinkytos skiepijamui apgavingo supratimo savo klasinių reikalų ir kėlimui komunistinio baubo; mokyklose jaunimas dresyruojamas būti fašistiniais smogininkais, iš jų organizuojami būriai, kurie praveda pogromus, kad sukrišinūs tautą prieš tautą. Kapitalistai, eidami rekrutuoti j fašistines organizacijas, dažniausia sarge dengiasi antifašistiniais obalsiais, socialistiniais vardais ir gražiais tautiniais šū-kiais. Ir tuomi būvina darbo žmonių mases tol, pakol neprieina prie valdžios arba nesutvirtėja, ir gali suparalyžuoti jų laisvę ir siekimus geresniam gyvenimui.

Quebec'o provincijos kapitalistai savo veikimu nesiskiria iš kitų šalių kapitalistų. Jie ligi 1936 metų savo viešpatavimą išlaikė su liberalų partijos valdžija. Liberalų partijai nusimaskavus būnant provincialėje valdžijoje, ir metais anksčiau konservatyvų partijai nusimaskavus ir pralaimėjus rinkimus federalėn valdžion, Quebec'o provincijos kapitalistai griebėsi naujo demagoginio būdo. Jie konservatyvų partijai perkrikštijo Union National (Tautine Sąjunga) Partija, jai įsakė išnaudoti darbo žmonių anti-trustinį nusistatymą ir eiti provincialėn valdžion. Šitas buržuazijos manevras jai labai gerai pavyko. Tiesą, pavykimas priklausė nuo to,

kad visos buržuazinės propagandos įstaigos buvo užkinkytos j priešrinkiminę kampaniją agitacijai už Union National partiją. Jai laimėti daugiausia padėjo bažnyčia, kurios įtaka Quebec'o provincijoje dar ir dabar yra gana didelė ir kurios vadovybėje stovi grynai fašistinis politikas kardinalas Villeneuve. Union National partijos priešakiję pastatė ištikimą Kanados kapitalistų gynėją Maurice Duplessis, kuris esamu laiku yra Quebec'o provincijos premjeras.

Dabar, po metų laiko Duplessio buvimo valdžioje, ir ši partija baigia nusimaskuoti. Mat eidama valdžion žadėjo pažaboti trustus, bet prižadų nepildė, o vietoj to, visokiais įstatymais varžo darbininkų ir bendrai liaudies veikimą prieš trustus. Žadėjo liaudžiai demokratines teises, o davė varžymus įstatymais ir reakcinį persekiojimą: žadėjo bedarbiams darbus ir geresnes pašalpas, bet daro priešingai; žadėjo unijiniam veikimui laisvę, bet dabar uždarinėja uni-jonių sales, laikraščius ir neleidžia iš kitų provincijų; žadėjo pagerinti žmonių gyvenimą, bet bedarbiai marinami badu atimant pašalpą. Quebeco piliečiai pažūsta, kas per paukštėlis p. Duplessis ir jo partija. Jie išsi-veržė j istorines darbo žmonių kovas, kaip tai: 10,000 tekstilėjų streikas; 5,000 dresmelėjų streikas ir kiti. Tas kovas darbininkai daugumoje baigė su laimėjimais. Duplessis viską darę sulaukymui darbininkų kovos prieš trustus ir nekaip vyko. Dabar Duplessis su viršaiškiais dirba, kad daugiau panašijų kovų neišsivertų.

Sulaukymą darbininkų nuo kovos prieš jų išnaudotojus trustus kapitalistai mato įsteigime fašistinės diktatūros Quebeco provincijoj.

Tuo tikslu Quebeco buržuazija sudarė branduolį iš Dr. Gabriel Lambert, detektyvo Lessard ir vieno nenaudelio politikieriaus Andrien Arcand, kuriems pavedė uždaviniui organizuoti naują partiją. Nauja partija pavadinta Nacional Social Christian (Tautiška Socialė Krikščionių) Partija. Tai grynai fašistinė partija. Jos nariai uniformuoti mėlynais marškiniais ir dėvi svastikas ant rankovių.

Grudžio 14 d. per Montrealo Daily Star jos vadai gyrėsi, kad jų partija Quebeco provincijoj turi jau 45,000 narių. Jų organizaciją stropiai remia tas pats Duplessio rėmėjas kardinalas Villeneuve. Duplessio valdžija jų veikimą visokeriopai remia. Valdžios patalpos, kaip tai: mokyklos ir miesto salės leidžiamos jų susirinkimams. Radio kompanijos leidžia veltui radio naudotis varymui jų propagandos. Buržuaziniai didlapiai atviri skleidimui demagogiškos propagandos. Bažnyčioms įsakyta rėmti jų veikimą.

Nacional Social Christian partijos programa — priešingai prieš žydus ir ateivius. Kaltinimus randa tame, būk žycai ar-ėmę iš fraičetų prekybą, o atėi-

Kaip Eina Vajus

DRAUGAI WINNIPEGIEČIAI IR REDLAIKIEČIAI PRISIUNTE LIAUDIES BALSUI KALEDINĖ DOVANA—8 NAUJUS SKAITYTOJUS. 15 ATNAUJINĖ IR \$40.00 AUKŲ

Draugai Sudburiečiai Prisiuntė \$51.00 Aukų, 3 Naujus Skaitytojus ir 4 Atnaujinę

Kapuskasig ir Apylinkės Miškų Kirtėjai Prisiuntė Net \$53.85, Kelias Naujas ir Atnaujintas Prenumeratas

Liaudies Balsą Redaktoriui Drg. J. Ylai Per Kėlėdų Sventes Lankantis Montreale Draugai Montrealiečiai Netik Kad Skaniai Pavaisino, Bet Dar Įdavė 10 Naujų Skaitytojų ir Keletą Atnaujinę

- Nors tik dvi savaitės pasiliko iki vajuos pabaigai, bet jeigu ir kitų kolonijų draugai taip pasidarbuos, kaip viršų suminėty kolonijų draugai, tai kvota bus išpildyta su kaupu.
- Štai Kaip Stovi Udarninkai
- A. Daukantas, Toronto, 40
 - J. Ceponis, Montreal, 28
 - J. Narusevičius, Red Lake 24
 - J. Vaitkus, Chicago 18
 - E. Byrienė, Toronto 16
 - A. Asijavičius, Montreal 14
 - K. Brogienė, Toronto 12
 - R. Klinga, Port Colb 12
 - G. Naujokas, Toronto 12
 - M. Paužienė, Toronto 12
 - A. Petronis, Kenora 10
 - K. Ginkus, Winnipeg 8
 - P. Kunchys, Fort William 8
 - F. Imbrasas, Port Arthur 8
 - J. Broga, Toronto 6
 - L. Bernotienė, Montreal 6
 - P. Zaladuoniė, Toronto 6
 - Wm. Marcinko, Winnipeg 6
 - M. Barzdenienė, Montreal 6
 - F. Arlauskas, Timmins 4
 - M. Deedas, Winnipeg 4
 - E. Laurusevičienė, Toronto 4
 - J. Kristūnas, Vancouver, B. C. 4
 - J. Aukštinaitis, Fasset, Que. 4
 - Z. Juzelaitienė, Montreal 4
 - V. Bunkus, Montreal 4
 - J. Labūnka, Winnipeg 4
 - J. Pelekauskas, Montreal 2
 - T. Astrauskienė, Montreal 2
 - V. Žilinskas, Toronto 2

viai darbus. Taipgi demagoginiai išsitarai, kad jie priešingai trustams, bet prieš juos neko-voja ir nesiruošia kovoti.

Tarpe francūzų vedama šovinstinė propaganda, nepalieka ir kitų tautų žmonių liuosų nuo kėlimo pas juos tautinės neapykantos prieš kitų tautų, religijų, ar skirtingų jstitikimimų žmones. Toks veikimas pradėtas ir tarpe lietuvių. Tarpe lietuvių tam darbiu vadovauja Vilniaus Vadavimo Sąjunga ir Talka. Jų vedamą fašistinę propagandą remia fašistinė National Social Christian partija ir Lietuvos tautininkų partija.

Vilniaus Vadavimo Sąjunga, apie kurią ateityje prisiėsis plačiau rašyti, tenka pasakyti tą, kad jos vadai yra: V. Sirvydas, kuris yra tiesioginis oficialio Smetonos agento Tysliavos perdėtinis Kanadai, Andriukaitis, kuris 1934 m. išleido "Patrijo-tą" ir šaukė už fašistinę diktatūrą, prieš demokratiją, klebonas Bobinas, kuris per kelis mėdus parapijonus tasę po teismus, Navikevičienė, Tysliavos adjutantė, kurie klieđėjimus dažnai spausdina Tysliavos organas, ir dar pora kitų. Jie gavę iš vietinių fašistinių organizacijų ir Lietuvos diktatoriaus Smetonos patvarkymus veikti tarpe Montreale lietuvių keliant pas lietuvius tautinę neapykantą prieš kitas tautas ir supiudyti lietuvius tarpusavyj. Jie dažnai išsitarai už tautinę vienybę, bet kaip jie siekia jos? O gi niekinimu visų antifašistiniai nusistatėsiu lietuvių darbininkų. Jie šaukia j lietuvius, kad reikia atvaduoti Vilnių, bet jiems visai nerūpi Vilniaus lietuvių padėtis. Jiems rūpi iššaukti pas lietuvius tautinį antagonizmą prieš lenkus darbininkus. Jeigu Vilniaus paliuosavimas jiems rūpėtų, tai jie stengtųsi suorganizuoti visus lietuvius laisvės mylėtojus ir šauktų j kovą prieš vilniečių lietuvių ir net lenkų darbo žmonių nežmogonišką pavergimą, kurį ant jų uždėjo Lenkijos kapitalistinė valdžija ir kam daug pasitalkininkauja pats diktatorius Smetona.

Kad atidengti fašistinę demagogiją ir kad sulaukyti Quebeco provincijoj ėjimą prie įsteigimo fašistinės diktatūros, visų tautų darbo žmonės turime tartis bendram veikimui, kad atmuštų tą visos žmonijos nelaimę—fašizmą išgalėjimą. Darbo žmonių politiniai, tautiniai, religiniai ir rasiniai kivrėcai reikia su visais galimais būdais naikinti ir prieš tuos, kurie tuos kivrėcus aštrina, mes turime vesti neatlaidžią kovą. Mes turime remti visas tas organizacijas, kurios veda kovas prieš klasinius priešus, o ne kelia kivrėcus tarpe tautų ir bando išduoti darbo žmonių reikalus talkininkaudami kapitalistams, kurie imasi žiauriausios valdymo formos, kuria turi tikslą pratęsti savo viešpatavimą darbo žmonių praktau, asaromis ir krauju.

Lietuviai, darbo žmonės, nesilaukite fašistinės organizacijos savę apgauti, neremkite fašistinio veikimo, o priešingai — jį atakuokite. Geriausias kovos būdas prieš fašizmą, tai organizavimas suvienytiu liaudies veikimui.

F. Karolis

Užsirašykite Priekalą 1938 Metams

PUEBLA, Meksika. — Sulyg prezidento Kardenas agrarinės programos, vien tik Atencingo ir Čiela kaimų valstiečiai ir rendauninkai gavo netoli pusketvirtą milijono dol. vertės žemės. Ši žemė priklausė amerikiečių Jenkinstui, buvusiam Suvienytų Valstijų konsulariniam agentui.

KANADOS LIETUVIAI ISPANIJOJ

ISPANIJOJ KOVOJANTI LIETUVIAI STENGIAS SUSIRIŠTI IR ĮSTEIGTI LIETUVIŲ CENTRĄ

DRAUGAS L. KSIELIUS BUVO SUZEISTAS

Bekariaujant su Fašistais Auga Revoliucinė Drąsa

(Laiškai iš Ispanijos)

Brangus Drauge Vladai!

Pirmą laišką rašiau tau iš Albacete, nežinau ar gavai. Šį laišką rašau iš Barcelonos—iš liginės, mat esu sužeistas, nors nesunkiai. Fašistų aviacijos bomba truputį apdraskė kairiosios rankos muskulius.

Sąvaite laiko atgal pasiunčiau Liaudies Balsui laišką, kuriame trumpai aprašiau tą, kas teko pastebėti Ispanijoje. Nežinau, ar laiškas pasiekė savo vietą, mat čia eina karas, tai pasitaiko visokių kliūčių (Negavome jokio laiško—Red.).

Zinau ką, drauge! Visuomet mane kankindavo mintis, kad iš manęs nebus ganėtinai drąsus karys. Dar labiau pradėjo kankinti ta mintis, kada aplaikėme žinią, jog kitą dieną reiks eiti atakon. Labai bijojau, kad gali neišlaikyti mano nervai ir tuomet nuo draugų galiu apturėti didelę gėdą.

Atėjo ir paskirtoji diena. Pirmą kartą savo gyvenime ėjau į ataką ir išėjau nebologai. Tarp naujųjų kareivių buvau priskaitytas prie drąsulių, kuo esu labai patenkintas.

Kada kuopos vadas davė įsakymą padaryti perbėgimus nuo vieno kalniuko ant kito kalniuko per priešų apšaudomą lygumą, tai iš karto pasirodė baisu. Maniau kaip čia reiks išlįsti iš apkasų ir bėgti per tą lygumą, kuria vien kulkos zvimbia. Bet kada pamaciau, kad vienas po kitam seni kareiviai pašoksta iš apkasų ir bėga pirmyn, tai ir mane atsirado mintis, kuo aš geresnis už juos, ir pašokau pirmyn. O vėliaus iš praktikos patyriau, kad pirmesniais bėgti geriau, negu paskutiniems. Mat kuomet pašokti bėgti pirmyn tarp pirmųjų, tada priešas nesuspėja atidaryti tokios ugnies, kaip ant paskutiniųjų ir laimingai pavyksta keletą žingsnių pasivaryti pirmyn.

Taip tai po čielos dienos darbo mums pavyko užimti pasiskirtąjį miestelį. Antrą dieną turėjome pašvęsti del apvalymo miestelio nuo fašistų, nes kareiviai buvo įsitvirtinę bažnyčioje ir kitose aukštesnėse vietose. O trečios dienos rytą ir vėl leidomės pirmyn, bet štai atklėkė fašistų orlaiviai ir pradėjo ant mūsų metyti bombas. Daug nuostolių nepadarė, tik tris sužeidė, tarp kurių ir mane. Tad dabar randuosi liginėje. Sveikstu ir manau, kad neužilgo ir vėl būsiu tinkamas atakoms. Liginėje man nesmaugu darosi, kada skaitydama laikraščius matau, jog draugai Aragonos fronte žygiuoja pirmyn, o aš turiu gulėti be naudos. Labai norėtusi ir man tenai būti.

Zinau drauge, fronte yra labai linksma; nežūrint, kad nuolat matai sužeistus ir lavonus, vistiek jautiesi gerai. Nežinau, kaip jausčiausi, jeigu reikėtų trauktis atgal, gal nelabai būtų linksma, bet laike mano trumpo buvimo fronte atgal trauktis neprisiėjo.

Parašyk, drauge, kaip tau sekasi tuos kordus plauti ir su bosa peštis. Aš nieko apie Kanadą nežinau, nes iš Kanados laikraščių negaunu. Daugiausia skaitau Sovietų laikraščius—Pravdą ir Izvestiją.

Nežinau, ar B. Butrimas išvažiavo į Ispaniją, ar ne. Man iki šiam laikui dar neteko sutikti nė vieno kanadiečio lietuvio. Tačiau teko susitikti su keturiais lietuviais. Du sutikau Madride, abu atvyko iš Lietuvos: vienas iš Kauno, o kitas iš Klaipėdos. Taipgi du lietuviai yra mūsų batalijone: vienas atvyko iš Francijos, o kitas iš Argentinos. Bet turiu prisipažinti, jog su jais draugiški ryšiai ne kažkokie, mat jie yra perdaug prisisėmę lujproletariato idėjomis, todėl daugiausia draugauju su rusais.

Na, užteks šiam kartui. Paspausk nuo manęs dešinę visiems fortwilliamiečiams, jeigu esi Fort Williams.

Mes nenugalimi.
Ludass Ksieliuss
Dimitrovo Batalijonas

L. Ksieliuss

Ispanija Pukl Šalis; Žmonės Nekenčia Seniorų

Brangūs Draugai!

Ispanijon savanoriai atvyksta iš Lenkijos, Italijos, Rumunijos ir kitų Europos šalių. Visai jie keliauja, nekurie pėsti, o kiti prekiniiais traukiniais prisirišę po apačia vagonų. Dauguma jų atkeliauja išalkę ir be tinkamų drabužių. Mes, tai matydami, daugelis atidavėme jiems dalį reikiamųjų drabužių. Taigi, draugai matote, kad dalis jūsų suaukuotų pinigų nuėjo ir tiems reikalams, už tai reikalingas ir tas fondas. Tokie tai įspūdžiai teko matyti atvykus Ispanijon.

Važiuojant traukiniu kelionė buvo gan įdomi. Šalis graži ir šilta. Sodai nesibaigia Ispanijos liaudis budi, politinis supratimas sparčiai auga. Visur skamba revoliucinės dainos, o niekur nesigirdi žodžių "seniorita" ir "senior". (Vadinimusi ponais ir panelėmis—Red.).

Vienoje vietoje sustojus traukiniui pastebėjau apysnę moterį ir del žingėdumo užkalbinau, pavadindamas "seniora". Tačiau moteriškė tuojau atsōvė: "Seniora! Tfu seniora!" ir į save rodydama pirštu pabrėžė "Kommerado". Dar daugiau ką sakė, bet aš negalėjau suprasti. Tuojau susiradau ispaniškai kalbantį draugą, kuris atvyko su

B. Butrimas

manimi iš Amerikos ir pakursčiau, kad užkalbintų būrj tenai esančių jaunų merginų ir pavadintų "senioritomis." Na, kas atsitiko? Ir jis susilaukė tokių pyragų, kaip ir aš. Tačiau neilgai teko jas apgaudinėti. Netrukus jos sužinojo, kad mes esame iš Suvienytų Valstijų ir Kanados ir važiuojame į Tarptautinę Brigadą, nustojo mus plūdėti ir uždainavo Internacionala, prasidėjo draugiški pasikalbėjimai, o pagaliaus pavaišino vynu ir vaisiais.

Bet turiu pastebėti, kad taip besposaujant pastebėjome ir keletą tamsaus nusistatymo individų. Jie žiūrėjo į mus gana žvairiai, o paklausus, kas per vien, gavome atsakymą, kad tai yra "seniorai".

Šiuo kartu ir baigsiu.
Su draugiškais linkėjimais,
Bill

Brangūs Draugai!

Neseniai buvau susitikęs su draugu Butrimu. Jis mane truputį apibarė už nerašymą į Liaudies Balsą. Prisipažįstu, kad prieš rašymo esu nerangus, o kita, tai trūksta laiko ir patogumo. Tiesa, rašiau keletą laiškų į Kanadą draugams, tarp jų nemažai laiškų ir Liaudies Balsui, bet atsakymą gavau tik nuo vieno draugo. Pasirodo, kad mano

laiškai nepasiekia tikslo, tad atpuola noras ir rašinėti.

Nežinau apie ką rašyti! Jeigu viską aprašyti, ką mačiau Ispanijoje, į laišką nesutilps. O viską trumpais bruožais aprašyti, tur būt nesugebėsiu.

Fronte nenuobodu. Diena kaip bematant praslenska—žinių netrūksta. Kaip tik išaušta rytas, tuoj naujienos ir eina viena po kitos: vienur priešo snaperis ką nors pastebėjęs paleido kulka, kuri prašvilpė pro šalį, kitur kitokia panaši naujiena. Tuoj ir daugiau naujienų: fašistai, savo papratimu, kas rytmetį, kuomet mes geriamo kavą, pradeda svaidyti minas. Tas truputį mus nervuoja, mat trukdo ramiai gerti kavą, kuri po šaltos nakties yra taip maloni. Netrukus po šiam ir artilerija prabyla savo storu ir rūšiu balsu. Įdomu, nes iš jų granatų dažnai turime skanaus juoko—mat daug fašistų granatų nesprogsta.

Jeigu graži diena, tai visuomet tikimės sulaukti ir oro svečių, fašistinių "vanagų," kurie pasveikina mus plieniniais kiaušiniiais. Ir taip per visą dieną eina naujiena po naujienos.

Nemanykite, draugai, kad tik jie gali mums siūsti naujienas! Mes jiems irgi pasiunčiame gerų naujienų. Mūsų sviediniai kiekvienas sprogs. Mačiau kaip mūsų lakūnai laike 30 minučių oro kovos nuleido 4 priešo orlaivius. . . Mačiau, kaip mūsų tankistai iš antitankinių kanuolių puikiai pataiko į priešo apklusus. . . Tai vis iš mūsų pusės fašistams pasijutos naujienos ir visiškai "geros."

Neseniai man teko aplankyti tą miestą, kuriame randasi Tarptautinės Brigados centras. Ta proga sutikau ir keletą lietuvių, atvykusių iš įvairių šalių, kad paaukoti save ir savo žinomyti kovai už demokratiją. Pasimačiau ir su draugu A. Kynnu. Jis atvyko iš Brazilijos, ir turbūt pirmas lietuvis savanoris Ispanijoje. Jis už narsumą kovose apdovanotas jaunesniojo leitenanto laipsniu.

Draugas A. Kynas mane supažindino su lietuviu daktaru, atvykusiu iš Lietuvos, kad atiduoti savo daktarišką žinojimą kovai už demokratiją.

Besikalbant su šiais draugais kilo mūmuse mintis, kad reikalinga įsteigti lietuvių kuopą. Bet priėjome išvados, kad per sunkus darbas, nes lietuvių kalba įvairiomis kalbomis ir yra išsiskirstę po įvairias Liaudies Armijos dalis, tad sunku juos surinkti.

Girdėjau, kad tie draugai imasi žygių tame mieste įsteigti lietuvių centrą. Tai labai gerai, tada visi Ispanijoje kovojantieji lietuviai galėtume susisiekti.

Keletas žodžių ir apie save. Kada atvykau į Ispaniją, buvau paskirtas į karinę mokyklą, kur išmokau valdyti trijų rūšių kulkosvaidžius. Galiu pastebėti, kad instruktoriai labai sugabiai aiškina. Tokiu būdu aš daugiau išmokau laike dviejų savaitių, negu Lietuvos armijoje per du metus.

Is mokyklos paskyrė mane į Dimitrovo batalijoną, su kuriuo tuojau išvažiavau į Aragon frontą. Prie Quinto miesto buvau sužeistas. Liginėje išbuvau 1 mėn. Dabar jau esu pilnai sveikas. Gaila kad negalėjau dalyvauti Belchite mūšiuose. Draugai pasakojo, kad tenai buvo daug įdomesni mūšiai, negu prie Quinto.

Po Quinto ir Belchite paėmimo, kada mūsų batalijonas paėmė poilsio, mus aplankė garbingas svety, žymus Čekoslovakijos rašytojas Egon Ervin Kish. Jis nufotografavo daug fotografijų. Aš tuo laiku stovėjau sargyboj, tai mane nufotografavo pavieniai. Jo išleistam žurnale "Salud," radau savo paveikslą, tad šį numerį prisiunčiu jums.

Draugai! Mums tenka pernešti dideli sunkumai, bet mes nenusimenam, visuomet esame linksmi. Aš, asmeniškai džiaugiuosi, kad gavau progą būt lygus su priešu.

Pirmyn, draugai, Kanados lietuviai! Greičiau į pagelbą Ispanijos liaudžiai! Ji laukia jūsų pagelbos. Lai gyvuoja Ispanijos liaudies valdžia! Lai gyvuoja pasaulij demokratija!

Siunčiu širdingus linkėjimus Winnipego, Bienfaito, Sask., ir Fort William draugams.

Salud!
L. Ksieliuss
Lapkričio 23, 1973.

Ispanijos lojalistai Aragono Tuose mūšiuose dalyvavo ir fronte laike mūsų su fašistais. Kanados lietuviai.

FRANCIJOS LIAUDIES VALDŽIA GAVUSI PAMOKĄ IŠ FAŠISTINIŲ SUOKALBININKŲ

Nuo šiaurųjų rubežiaus sužabavo žinios, kad policija sugavo su amunicija vežimus, bešmugeliuojančius ginklus į mūsų šalį. Šis atsitikimas išrodė nieku, bet kada galutinas signalas apsiereikšė traukinyje, prasidėjo serijos įvykių, kurie nustebino Europą. Liaudies Fronto valdžia, kuri prieš keletą mėnesių buvo perspėta iš visos eilės skirtingų šaltinių, kad ekstremistiniai fašistai yra sudarę suokalbį, ji tyliai pasiuntė policiją į slapta akciją.

Laikė keletos valandų Paryžiu buvo padaryta 150 kratų ir dešimtys šiaurinės Francijos miestuose.

Didžiųjų laikraščių reporteriai mėkados neužmirš pirmųjų dienų sujudimo. Kiekvieną valandą vis plaukė naujos žinios iš ginklų sandėlių, slaptų fortų, požeminių stočių ir saugiai paslėptų vietų.

Plačiu skliautu fašistai buvo įsteigę slaptas vyriausias įstaijas kiekvienoje apylinkėje, tačiau daugiau pragaistingsnio paveiklo pavidalą suteikė atidengimas slaptos telefono stoties, į kurią buvo įjungta virš 200 telefono laidų, daugelis jų glaudžiai sujungta su fortifikacijomis, arba su militariniais centrais.

Šimtai kulkosvaidžių ir šautuvų, šimtai tūkstančių šovinių, tūkstančiai bombų ir granatų, dideli kiekiai uniformų ir militarinų daiktų, net ir artilerijos amunicijos buvo atidengta. Pėdsakai nuvedė nuo Sveicarijos rubežiaus į Paryžių, toliau į Dieppe ir kanalo pakraščius, paskui į šiaurėje esančias didžias industrines apylinkes, toliau į Lorraine rubežius, atgal į Paryžių ir galutinai į pietus. Čionai pradėta atidengti visiškai naujas, bet kartu ir pavojingas su

užsienio fašistais susisiešimas.

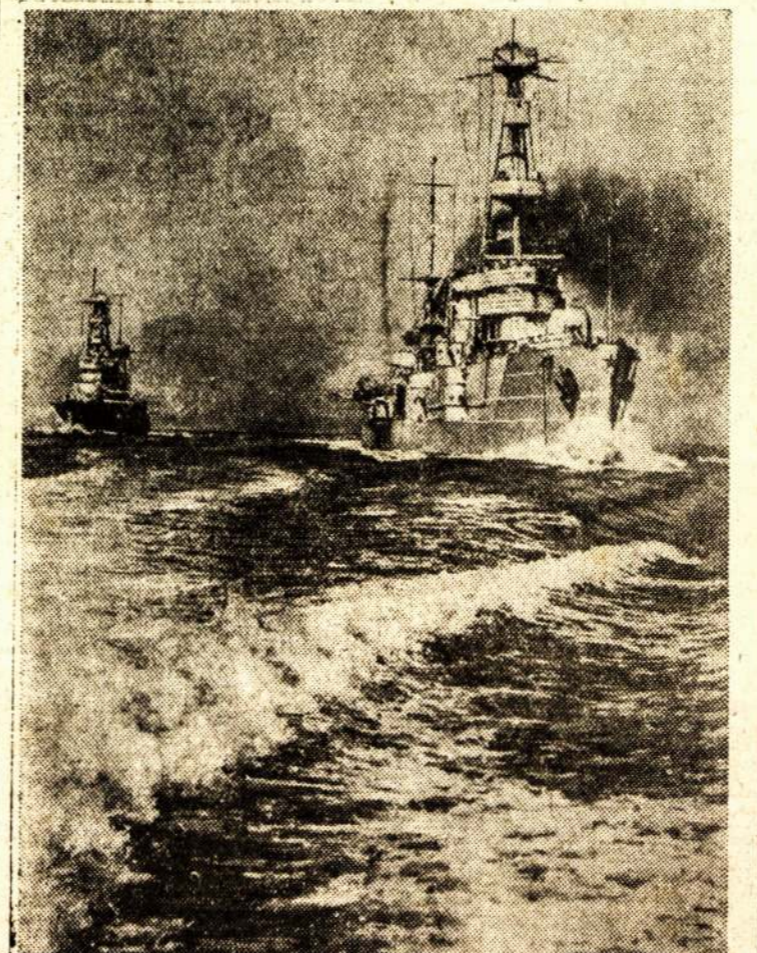
Surete Nationale konspiratorių pėdsakams sekti padėjo geriausius savo vyrus. Sekancionis naktimis kiekvienas Francijos kelias buvo sekamas barsukų akių ir nė vienas automobilis nepajudėjo be autaritėtų žinios. Aukštieji pramonininkai pradėjo pulti į paniką ir mėgino išbėgti iš šalies.

Kiekvienoje Francijos dalyje, pakelėse, laukuose ir upėse tapo atrasta išverstų ginklų ir amunicijos krūvos, kurias išmėtė į paniką ipuolę pardavikiški suokalbiniukai. Šalies pilysė ir milijonierij palociuose tapo atrasta patalpos, pritaikintos net ištiesiems batalijonams, su telefono susisiekimais, medikalinėmis ir ligoninių vienutėmis ir militariskais sandėliais.

Šią stebėtiną ataką Francijos žmonės priėmė su pavyzdinga tyla ir civiliu taikungumu, ir su tam tikru panikos džiaugsmu, bet tūkstančiuose unijų ir kaimų žmonių susirinkimuose, šie atidengimai plačiai apdiskusuota ir suprasta pamokos.

Kokios tos pamokos? Nagi, kad kaimyninės ir taip vadinamos draugiškos šalys yra pasirušę finansuoti mūsų šalyje civilinę pardavystę ir eksportuoti milžiniškus kiekius ginklų mūsų krauju praliejimui. Ramūs mažieji buržuaziniai prekybininkai, raštininkai, krautuvininkai, kurie iki šiam laikui galimai mintimis stovėjo už nazių ir italų intervenciją Ispanijoje, dabar jie tapo pabudinti del fašistų internacionalo metodu.

Dabar visa Francija žino, kad suokalbiniuku užpakalyje stovėjo ne tik nazių Gestapo, pagelba Baron de Potters ir daugelio sąjūdininkų, bet taip pat ir Mussolinio O.V.R.A. tampriai buvo susirišus su pietinėmis Francijos

Tai SSRS Baltijos laivyno laivai, Baltijos laivyną komanduoja Ivan Izakov, nepartinis jūrininkas, kuris vadovavo Kronštato jūrininkams laike Spalio revoliucijos.

fašistais. Panašiai Salamanka ir Franko šnipijada ranka rankon dirbo su šiais fašistais, kurie mūsų gėdai nešiojasi francūzų vardus.

Šimtai tūkstančių sterlingų svarų, dideli ginklų ir amunicijos kiekiai, šimtai Francijos ir Šiaurės Afrikos šnipų, pasako pasaką apie Romos, Berlyno ir Salamankos intervenciją į mūsų reikalus.

Tačiau paskutinėmis dienomis gauta daug rimtesnių apsiereikimų. Dabar atrodo, kad Anglijos ir Amerikos aliejaus interesai yra surišti su vadinais apsigaubusiais cagoulardais. Šiuo laikotarpiu Surete atstovybė tyrinėja vieną iš didžiausių Anglijos ginklų firmų, kaipo šaltinį, iš kurio išplaukė dideli kiekiai ginklų ir pateko į fašistų rankas ant mūsų žemės.

Visa ši veikmė mūsų respublikos žmonių mintis suka link tampresnio suglaudimo eilių priešais mūsų vardą ir kraują nešiojančius pardavikus—kaip de Kerllis, kuris yra ekstrimistiniai dešinysis nacionalistas ir vadinas ideologiniu maniaku. Iš mūsų esantįjį Paryžių, kurie esame glaudžiai susirišę su politiniais centrais, turime dėti visas pastangas ir daryti spaudimą ant valdžios, kad ji padarytų tyrinėjimus.

Išdavystė, papirkimai, visokios priemonės buvo panaudota. Praeityje šie metodai buvo perbendri su korupcijų rezultatais, kurie tapo perbiaurus apėmimo ir pasuko visuomenės atyda.

Praeityje šie metodai net perdažnai turėdavo pasisekimus. Šiandien jie sugriuvo. Kaip ilgai valdžia atsisakys suviduntinti savo akciją, taip ligai aukštųjų eilių fašistai, toki kaip Tardieu ir Doriot, įsimaitys į tokius pat reikalus, už tai būtina, kad ir šie būtų įvartyti į tinklą.

Fašistinių teroristų susijungimas tapo surastas giliai karininkų kastoje, kaip reguliarinė armijoje, taip ir rezerve. Keletas karininkų, įskaitant ir generolą, tapo suareštuota šale stambųjų pramonininkų. Pasilieka tik stebėti, kaip smarkiai respublika ginsis nuo šių išdaviukų.

Marcel Cachin
Komunistas-Senatorius

ŠYPSENOS

Kam Bereikalingai Elkvoti Energija

Morta: Eik čia, Juozeli, aš duosiu Holivudu bučkį už pagaminimą vakarienės. Ir kas davė tau idėją išvirtti žuvis?

Juozas: Aš pamaniau, kad tu būsi pavargus nuo darbo, todėl sumaniau išvirti vakarienę. Kadangi iš manęs paprastas vyrėjas, negaliu nieko gero padaryti, tai nupirkau žuvį, imčiau į puodą ir užkaičiau.

Morta: Ar tu ją nuplovei?
Juozas: Ir kam ją plauti! Juk ji visą savo amžių buvo vandenyje.

Didelis Skirtumas

Trys Toronto lietuviai susitiko ir pradėjo apie automobilius: Jurgis: Sakyk, Petrai, kam tu mainei savo automobilį? Tavo automobilis buvo labai geras.

Petras: Geras, tai geras, bet jau pereitų metų.

Jurgis: Na, o kuo skiriasi šių metų automobilis nuo pernykščių?

Antanas. Peleninė visu colių arčiau vairuojamo rato.

Kepurė Pavirto Višta

Vieną sekmadienį vienas iš Montrealo lietuvių tautininkų ėjo namo gerai įsikausęs. Buvo didelis vėjas ir nupūtė jo kepurė. Žmogus pradėjo vytis. Stai ga pasigirdo moteries balsas: "Ką tu čia darai?"

"Noriu pagauti savo kepurę."
"Tu gaudai juodą mano vištą," atsakė moteris juokdamosi.

Labai Pasivėlino

Vienas montrealietis, nujaudamas, kad su jauna žmona gali pramigti ir pasivėlinti į darbą, nusipirko budininką laikrodį, kuris kiekvienai valandai praėjus sukukuoja tiek kartų, kiek reikalinga atžymėti valandų.

Bet kažkas tam laikrodžiui pasidarė, kad apie 2 valandą ryto jis pradėjo kukuoti be sustojimo.

"Klausyk, mieloji, mes tur būt, labai ilgai miegojome!" su-

Francijos valdžios agentai krausto amuniciją iš slaptų fašistų sandėlių.

Klausimai ir Atsakymai

O. M., Montreal, Que.—Aš esu našlė. Kvebeko provincijoje gyvenau jau 20 metų. Bet nemoku nei skaityti nei rašyti, taipgi angliškai kalbu labai blogai. Ant pašalpos. Prie to, esu pametus pasą. Ar aš galiu gauti Kanados pilietybės popierius?

Atsakymas: Tas, kad jūs neturite paso, pilietybės popierių gavimui nesudaro jokių kliūčių, nes kopija galima gauti iš Lietuvos konsulo. Kalbos nemokėjimas yra svarbus klausimas. Del kalbos nemokėjimo teisėjas gali nepraleisti. Žinoma, jei susidarytų tam tikros aplinkybės, kurios teisėjų nukreiptų nuo jūsų kalbos, gal tada ir gautumėte.

K. A., South Porcupine, Ont.—Mano žmona pabėgo nuo manęs septyni metai atgal. Dabar ji sugrįžo į tą patį miestelį, bet su kitu vyru ir su juo gyvena. Ar ji turi teisę taip daryti? Ką aš galiu daryti?

Atsakymas: Jūs negalite priversti savo žmoną grįžti prie jūsų ir gyventi su jumis, o jei negali reikalauti iš jūsų užlalkymo ar alimonijs. Taipgi jūs negalite uždrausti jai gyventi su kitu vyru, jei ji nori su juo gyventi. Viskas, ką jūs galite daryti, tai ieškoti divorso, kurį galėtumėte lengvai gauti.

A. J., Emsdale, Ont.—Aš turiu farmą. Prie mano farmos buvo nepagyvinta farma. Todėl aš tvorą turėjau užverti vienas ir visas užtvėrimo išlaidas padengti vienas. Dabar ta farma buvo parduota kitam fermeriui, kuris ją išarė ir žada apstėti jais. Ar aš galiu reikalauti iš jo, kad jis padengtų pusę išlaidų, kurias padariau užtvėrdamas tvorą?

Jeigu fermerys negyvena ant savo farmos ir tokiu būdu nenori panešti pusės išlaidų del tvoros užtvėrimo, ar galima priversti jį prisidėti prie tvoros užtvėrimo?

Kodel miestų gatvės vadinamos dvejopai: "street" ir "avenue"?

Atsakymas: Jūs galite priversti kaimyninių farmų savininkus padengti pusę išlaidų del tvoros užtvėrimo. Ontarijos provincijos įstatymas sako, kad abi pusės turi tvirti tvoras pusiau ir paskui abi pusės privalo taisyti, jei yra reikalas taisyti.

Kas liečia žodžius "street" ir "avenue," tai tarp jų nėra jokio skirtumo. Tą pačią gatvę galima pavadinti streetu ir avenue.

Red. Pastaba: Į viršų paduotus klausimus atsakė Liaudies Balso advokatas M. W. Kellerman.

Montrealo Lietuvių Domei

Jeigu kurie norėtumėte prisidėti prie įkūrimo Esperanto kalbos draugijos skyriaus, ar gal kurie priklausote prie minėtos draugijos ir galite padėti tokij skyrių organizuoti, prašau kreiptis šiuo antrašu:

Vl. L. Matulaitis,
1085 Anderson St.,
Montreal, Que.

šuko jaunasis vyras.
"Kodel?"
"Laikrodis sukukavo net 120 kartų."

Lietuvoje

KUNIGAMS SOFERIAUTI NESISEKA

Siauliai.—Lapkričio 23 dieną Vilniaus gatve Kursėnų link važiuo automobiliu Zukancų parapijos kunigas Jurkus. Ant sjaurojo geležinkelio jis susidūrė su važiuoju ir šiaulius garvožu, kuris trenkė į automobilio priekį ir nusiviedė jį į šalį, soferavusio kunigo viršai nesužeidamas. Automobiliiui sulaužyti priekiniai sparnai ir sudaužyti žibintai.

Praslinkus savaitei laiko Tilžės ir Pagyžių gatvės kampe į kaita automobilių atsimušė kunigo Daukanto vairuojamas automobilis.

Lietuvioj nedaug automobilių, bet kaip matyt, tai ir tie patys priklauso kunigams, kurie sakosi nemėgsta "svietiški marnasčiū."

PRADĖS STATYTI DIDŽIULIUS KALĖJIMUS

Nežiūrint, kad per paskutinį dešimtmetį Lietuvoje kalėjų skaičius beveik pasidvigubino, dabartinio laiku labai susirūpinu kalėjų statyba. Į ateinančių metų biudžetą įrašyta 1 milijonas litų Kauno kalėjimo statybai, kuris bus statomas prie Ukmergės pento už Geležiū vartų, kur Teisingumo ministerija turi įsigijus 180 ha žemės.

Pagal projektą Kauno kalėjimo statybai bus išleista pusketvirtas milijono litų. Kadangi tokia didžiulė statyba iš karto Lietuvos valdžia nepajėgia įvykdyti, tai išplūds dalimis. Pirmiausia pastatys dalį korpuso ir dirbtuves penkiems šimtam kalinių, o paskui vystys toliau.

Pastatius naują kalėjimą, dabartinis Kauno mieste esantis kalėjimas bus paliktas tandomiesiems ir nubaustiems ne daugiau, kaip vienieriais metais kalėjimo ir visai nekaltiems, administratyvinių būdu nubaustiems, kuriems per teismus negalima įrodyti prasižengimo—žvalgibūtininkų ir komendantų neapkenčiamais.

Pastaciaus šį kalėjimą esą numatoma pastatyti ir moterims kankinti kalėjimą, nes dabar esąs Zarasuose moterų kalėjimas neatitinkąs gyvenimo reikalavimams.

UZ DIEVĄ AKCIJA DAVUS PAVYZDĮ NET IR LENKAMS

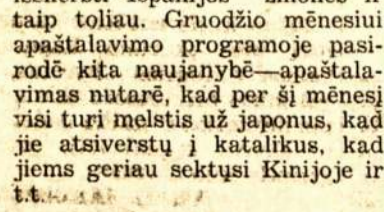
Paskutinę lapkričio mėnesio savaitę visoje Lietuvoje kunigai varė akciją už dievą, arba jų kalba vadinant "Pro Deo." To komiteto žinioms, akcija geriausia pasisekus Panevėžio vyskupijoje, kuriai vadovavęs Panevėžio vyskupas ir suorganizavęs mažamečius vaikus. Daugiausia dalyvavo nuo 8 iki 12 metų vaikai, o suaugusieji tai akcijai buvė abejingi.

Gauta žinių, kad "Pro Deo" akcija patiko ne tik Lietuvos kunigams, bet ir Lenkijos kunigams. Sako, kad lenkai paėmė pavyzdį iš Lietuvos katalikų ir akciją atžymės dar aiškesniais išvirstiniais dalykais. Pavyzdžiui, prie Sovietų Sąjungos rubėžaus pristatys daugybę aukštų kryžių, bokštų ir nakties liuku juos apšvies, kad lenkų neukūringumą galėtų matyti ir Sovietų žmonės.

Lietuva neprieina prie Sovietų Sąjungos rubėžius, tai jos kunigai turėjo pasitenkinti tik vidaus kryžių statyba.

MELSIŲ UZ JAPONIJĄ

Lietuvoje veikia vadinamas maldos apaštalavimas, kurio visa programa yra melstis. Tačiau nesimeldžia kas sau, bet nustatoma programa už ką melstis. Daugiausia meldžiasi, kad sugrįžtų Sovietų Sąjungos tvarka, kad generolui Frankui pavyktų iškersti Ispanijos žmones ir taip toliau. Gruodžio mėnesiui apaštalavimo programoje pasirodė kita naujanybė—apaštalavimas nutarė, kad per šį mėnesį visi turi melstis už japonus, kad jie atsiverstų į katalikus, kad jiems geriau sektųsi Kinijoje ir t.t.

PESČIAS PADARĖ 35.000 KILOMETRŲ KELIONĘ

Gruodžio mėnesio pradžioj Kauną atvyko Pranas Navickas, kuris pėsčias iškeliavo iš Montevideo į Argentina, iš Argentinos į Čilę, toliau perėjo Andus, Peru, Ekvadorą, Venecuelą, Pana-

mą ir kitas centralinės Amerikos valstybes ir iš ten Meksiką ir Švivenytas Valstijas, viso padarydamas 35.000 kilometrų pėsčiomis.

Navickas mokas laikrodininko ir soferio amatus, kalbas ispaniškai, angliškai, vokiškai, rusiškai ir lietuviškai.

ZEMAIČIŲ SOSTINĖ ISIGIJO IKI ŠIOL NETURĖTA "VALDININKA"

Zemaičių sostinė, Telšiuose, atsirado labai daug palaidų šūnų. Kam jie priklauso niekas nežino. Sako, kad dalį palieka ūkininkai atvežę į turgus. Šie "beprizornikai" telšiškiams pridarė didelių nuostolių ir del jų kilę nemaža nesuspriptomų ir nemalonumų, tad miesto savivaldybė nutarė pasamdyti nuolatinį šūnų gaudytoją "Ieliū", kuris gaudys šunis ir nuo nelemutų sutvėrimų apsaugos žemaičių sostinė.

BAIGTAS KAUNO-RASEINIŲ PLENTAS

Gruodžio 1 dieną baigti Zemaičių plento kietinimo darbai tarp Ariogalos—Raseinių ir tarp Ariogalos ir Bapty. Plentu judėjimas jau pradėtas, tačiau baigiamieji darbai dar užtruks iki pavasario. Tokiu būdu, naujuoju Zemaičių plentu bus galima važiuoti nuo Kauno iki Kryžbarko, kur jis jungiasi su Tauragė—Šiauliai plentu. Ateinančių metų pabaigoj bus baigta ir likusioji naujojo Zemaičių plento dalis, iki Klaipėdai. Dabar pravedus plentą, iš Raseinių į Kauną kelias sutrumpėjo apie 15 kilometrų.

UZMŪSE IR SUDEGINO KARTU SU TROBESIAIS

Siauliai.—Lapkričio 24 d. vidurnaktyje, už Šiaulių ežero, Šapnagių kaime, piliečio Ratkaus ūkyje kilo gaisras, kurio metu visiškai sudegė gyvenamasis namas. Po gaisro degėsiuose rastas apdegęs ir ūkio savininko Kazio Ratkaus lavonas, kuris buvo be vienos kojos. Padariusi lavono skrodimą paaiškėjo, kad nelaimingasis pirmą buvo nužudytas padarant kelias žaizdas aštriu daiktu, o paskui, kad paslėptų pėdsakus, sudegintas. Kriminalinė policija aiškina, kas tą šlykštų darbą padarė.

TEISMAS NEKLAUSĖ PROKATORIAUS

Lapkričio 27 d. Apeliaciniai rūmai sprendė aštuoniolikos utėniskų baudžiamąją bylą, kurie visi buvo patraukti atsakomybėn už priklausimą komunistų partijai, darymą nelegalių susirinkimų ir t.t. Paskelbtame kaltinamajame akte buvo sakoma, kad 1932 m. Utenos žvalgybos viršininkas Zdanavičius, gavęs žinių, jog Utenos gyventojas Zigmas Ramelis įstojes komunistų partijon, išaukęs jį ir pasiūles padėt komunistus išaiškinti.

Gavęs instrukcijų, Ramelis pradėjęs veikti. Jis suėjęs kontaktus su Palijoniškių kaimo gyventojais Skurskais, kurie Ramelį įkalbinėdavę ir 1933 metais davę jam tris vėliavas su rugpūčio 1 d. šventės šūkais ir t.t.

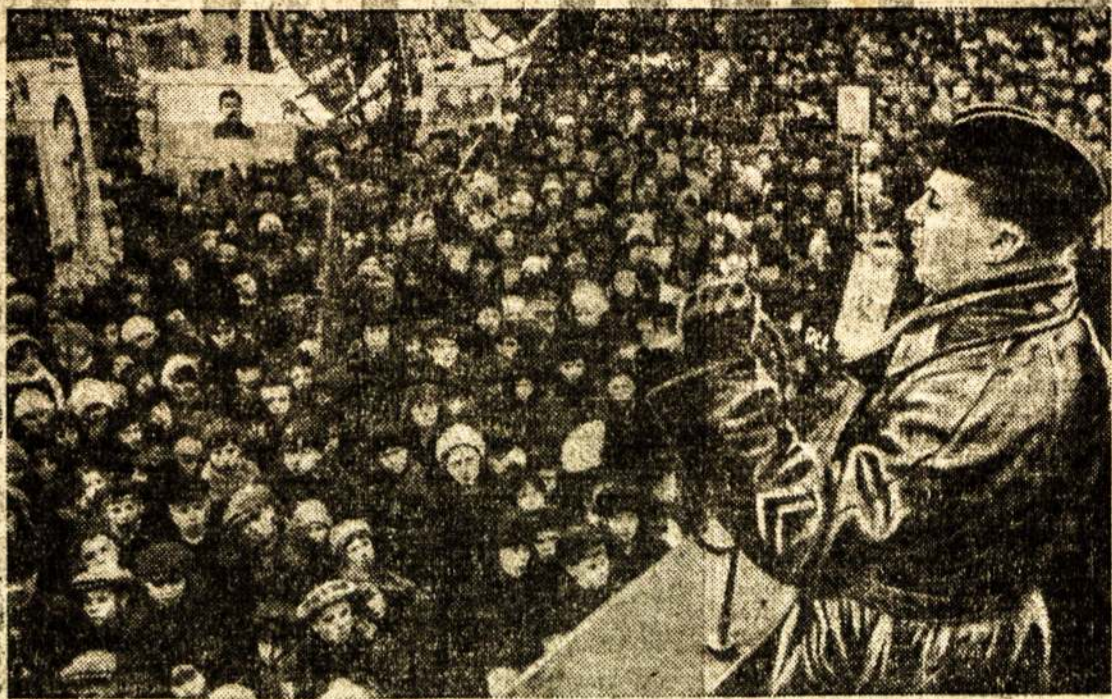
Ramelio ir Jurgio Dikino, kuris taip pat buvęs aktingu, prašėimais, buvę daromi susirinkimai atvažiavus raikomo atstovė, būk tai buvo tariamasi, kaip nuverstis esamą tvarką ir t.t. Tačiau 1934 metais prasidėjo areštai, kvota ir iškelta byla.

Teisman patraukti šie Utenos ir apylinkės gyventojai: Ona Mitalaitė, Petras Mitalas, Jurgis Mitalas, Chaja Ziuraitė, Bronius Gronskus, Jonas Paškauskas, Juozas Petėnas, Antanas Šapokas, Petras Stasiulionis.

Nazių generolas Ludendorfas, kuris neseniai pasimirė.

Nazių generolas Ludendorfas, kuris neseniai pasimirė.

Sovietų Sąjungos jaunimas domis visomis gyvenimo šakomis. Viršuj matosi tūkstančiai energingų jaunuolių sutinka vieno iš atsizymėjusių lakūnų kalbą.

Garsparas Bartkevičius, Baly Gasulius, Selas Melachas, Edvardas Čipkus, Jonas Dikinis, Jonas Malaiška, Petras Kležas, Pranas Likauskas ir Petras Grigaliūnas.

Ramelis buvo šaukiamas liudytoju. Teisme jis plačiai plepėjo apie utėniskų "komunistų" veiklą, kalbėjo apie susirinkimus ir apie ką juose tartasi. Jurgis Dikinas buvo taip pat liudytoju šaukiamas, bet jo nepavyko surasti.

Vienas kitas ir kaltinamųjų nesigynė buvę "nelegalioj" kuopelėj. Tačiau apeliaciniai rūmai šia provokacija nepatikėjo ir visus kaltinamuosius išteisino.

IR TOKIU BŪDU MĖGINA GAUTI PINIGŲ

Dusetų valsčiuje, Pačiūnės kaime su žmona gyvena prasilaivinės, 5 ha žemės valdantis Vladas Lileika. Jis sugalvojo naują pasipelnyimo būdą. Parašė į "XX Amžių", kad Dusetų valsčiuje, Igašilių vienkietyje išuodyta Kesylių šeima, kurią išuodė Vladas Lileika — jis pats. Tačiau po korespondencija pasirašė, kad rašas Dusetų mokytojas Janulionis.

Po šiai operacijai, Lileika pasiuntė "XX Amžius" redakcijai laišką, nurodydamas, būk jį savi buvęs apšėmėtas ir už tą "skriaudą" prašė 500 litų. Redakcija pradėjo ieškoti autoriaus ir pagaliau surado, kad Dusetuose jokio Janulionio nėra, o tą darbą atliko pats Lileika. Tuomet byla atsidūrė Panevėžio apygardos teisme ir Lileika gavo du mėnesius paprasto kalėjimo.

NESCIA TARNAITĖ PASIRŪPINO NEKALTYBĖS LIUDYMĄ

Gruodžio 4 dieną Kauno apygardos teisme buvo sprendžiama viena iš skandališkiausių bylų. Šioj byloj kaltininko pavardė užslėpta nuo visuomenės, mat kaltinamųjų suolan atsisėdo į vieną iš žymus kauniečių turtuolių ir dvi tarnaitės.

Kaltinamasis—turtingas kauniečių, Kaune turi namus, vienos spirito varyklos akcininkas, Klaidėdos krašte turi dvarą ir kitus turtus. Jis buvo susituokęs su viena turtinga, mokyta, jauna pakaunės dvarininke. Bet jis buvo neramus kraujo ir silpnos valios, tai tuojau po vestuvių pradėjo flirtą su savo tarnaitė. Žmona, pastebėjus, tarnaitę atleido. Turtuolis vis tiek tarnaitės neatsakė: apgyvendino ją viename Kauno viešbutyje, išpuošė šilkais, pirkto brangius kvepalus, vežiojo automobiliu. Žmona susėkė, kad buvusi tarnaitė tebedraugauja su jos vyru. Žmona padavė skundą atatininkams įstaigoms ir tarnaitė buvo išsiųsta į Ukmergės apskrity.

KAUNAS "PASISTATĖ" MODERNIŠKĄ GARAZĄ

Nesant Kaune didelių garažų, miesto savivaldybė savo autobus pastatydavo kur jiems vietos gaudavo. Kada pradėdavo žirti, užti autobusų motorai, apylinkės gyventojams nebėdavo ramumo, jie pradėjo duoti skundus. Taipgi, dar pavasarj buvo nutarta pasistatyti modernišką garažą.

Kauno miesto savivaldybė garažą statymui assignavo vieną milijoną ir 200 tūkstančių litų. Ir štai, nuo liepos mėnesio pradžios iki gruodžio 11 dienai keli šimtai Kauno darbininkų, nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro statė modernišką garažą. Statyba ėjo prie pabaigos, buvo pastatytos cementinės sienos ir uždėtas 12 centimetrų storumo gelžbetoninis stogas, kuris dengė pusę ha žemės.

Vidui stropiai buvo vedami irengimo darbai ir visas Kaunas tikėjosi, kad jau turi modernišką garažą, bet gruodžio 11 dieną, apie 11 valandą, kada garadyje buvo apie 300 darbininkų, susiūbavo viena kolona, pradėjo braskėti stogas ir kolona po kolonai pradėjo griūti didžiuliais cemento gabalais ir plieninės stangos. Darbininkai pamatė, kad randasi baisiame karste, galvotrukčiai išsiveržė laukan,

turtuolj, reikalaujama jos būklę susirūpinti. Turtuolis nuo jos nusigrįžo.

Tarnaitė nuėjo į kriminalinę policiją ir pareiškė, kad ji, turtuolio prašoma, Ukmergėje išsiruopino melagingą nekaltybės liudijimą.

Kadangi tarnaitė melagingai įskundė turtuolio žmoną ir buvo prisiekus, jog nieko bendro su turtuoliu neturėjus, tai ir jai buvo iškelta byla.

Taipgi buvo iškelta byla ir liudijimą išdavusiam gydytojui, bet tas vos išsisuko, pareiškėdamas, kad tuo laiku niekas nereikalavdavo dokumentališkų įrodymų, tai ant tos pavardės galėjus pas jį ateiti ir nekalta mėgina.

Kadangi turtuoliui labai rūpėjo persikyrimo byla, tai jis vėl su tarnaitė kažkaip susitaikė ir pasikvietė ją talkon prieš savo žmoną. Toji tarnaitė surado draugę, kuri už 150 litų sutiko paliudyti, kad ji mačiusi turtuolio žmoną su vienu piliečiu. Bet naujoji liudinkė paėnorėjo daugiau uždirbti iš turtuolio ir pareikalavo daugiau pinigų. Turtuolis atsisakė mokėti. Tuomet ir ši nuėjo į kriminalinę policiją ir paaiškino, kad ji neteisingai liudijo. Tada ir šiai iškilo byla.

Taip kaltinamųjų suolan atsisėdė žymus Kauno turtuolis ir dvi taranitės. Didžiausias kaltininkas—dvarininkas, kaip Lietuvoj paprastai būna, liko nekaltas, kaip angelas, o kitos dvi tarnaitės, viena sugulovė, o kita liudinkė. Jos buvo nubaustos po 6 mėnesius paprasto kalėjimo, bet kadangi visus "griekus" papildė del turtuolio norų, tai nuo bausmės sąlyginiai buvo atleistos.

Šiomis dienomis Nemuno žioties pasisekė sugauti nepaprastai didelių laišių. Didžiausia iš sugautų laišių svėrė 40 kilogramų, tuo tarpu ligi šiol Europos vandenyse sugauta didžiausia laišė tesvėrė 35 kilogramus. Tuo būdu, Kuršių marių žvejai šiuo atžvilgiu yra rekordistai. Žvejai sako, kad šiemet Nemune ir Baltijos jūroje laišių esama gana apščiai. Nemune jų sugauta apie 7.000 kilogramų.

SUGAVO DIDŽIAUSIĄ LASIŠĄ

Mano farmoj aš turiu keletą milijardų sliėkų, — pareiškė Dr. Vikoskis, — šimta tūkstančių sliėkų aš parduodų už penkis dešimtis centų. Mano geriausi klientai yra meškeriojai, kurie patys tingi ieškoti sau sliėkų. Be to, sliėkus iš manęs dar perka mokslininkai, kurie juos naudoja savo tyrinėjimams. Dar aš turiu ištikimą klientę—Indiano valstijoj, kuri sliėkus perka tiesiog literiais, kuriuos ji verda ar kepa ir valgo.

Sutinku Lenktyniuotis

GERALDTON, ONT.—Skaitydama Liaudies Balso 202 numerį patėmyjau, kad draugė A. Ylienė, torontietė, mane šaukia į Liaudies Balso lenktynes sukelimui \$5.00 ir gavimui 5 naujų skaitytojų. Draugės išaukiu ma priimu ir pinigine kvota paskelbiu iki \$10.00 ir po tokią pat sumą sukelti išaukiu torontietė M. Milierienę ir jacksonietę A. Jocių.

Taipgi pranešu, kad su skaitytojais mūsų kolonijoj bus sunkiau, nes mažai yra lietuvių. J. Sasnauskienė

TAIPGI PRANEŠU, KAD SU SKAITYTOJAIŠ MŪSŲ KOLONIJŲ BŪS SUNKIAU, NES MAŽAI YRA LIETUVIŲ.

J. Sasnauskienė

Šiame paveiksle ji randasi apatinėj eilėj iš kairės, kartu su Sovietio Maškvos apylinkėj, taipgi išrinkta į Vyriausj Soviet-

ką palengvino jiems ir paskui stumiamas oras. Su jais instiktivčiai laukan išbėgo ir ten buvę arkliai su aštuoniais vežimais. Tik vienas Zakarevičius buvo palaidotas po didžiuliais cemento gabalais.

Taip per minutę laiko ir sugriuvo didžiulis garažas, į kurį Kauno miestas įdėjo virš milijoną litų.

Didesnius pastatus iki šiol Lietuvoje statė užsienio firmos, o šį garažą suplanavo ir statybą prižiūrėjo lietuviški inžinieriai. Sako, kad į sienas buvo įdėta senų plytų, o prie to grūvimą įvykdė ant stogo prisigntas sniegas, kurio buvė apie 500 tonų.

Sliėkų "Karalius"

Jungt. Amerikos Valstybėse netoli San Francisco savo farmoj gyvena Dr. Richardas Vikoskis. Jis verčiasi, gal būt, nuostabią profesija pasauliui.

Dr. R. Vikoskis visur plačiai žinomas, kaip sliėkų karalius. Mat, jis savo farmoje auginą daugybę sliėkų. Iš šio savo ūkio jis kasmet gaunąs po dešimtis tūkstančių dolerių gryno pelno. Sliėkų ūkis užima 150 akru.

Ne per senai jis buvo atvykęs į San Francisco. Tuojau jį apipulė laikraštinkai, kad ką nors paaiškintų apie savo nuostabią ūkį. Kartu toj savo biznio kelionėj jis atsivežė keletą šimtų savo gražiausių sliėkų egzempliorių.

Mano farmoj aš turiu keletą milijardų sliėkų, — pareiškė Dr. Vikoskis, — šimta tūkstančių sliėkų aš parduodų už penkis dešimtis centų. Mano geriausi klientai yra meškeriojai, kurie patys tingi ieškoti sau sliėkų. Be to, sliėkus iš manęs dar perka mokslininkai, kurie juos naudoja savo tyrinėjimams. Dar aš turiu ištikimą klientę—Indiano valstijoj, kuri sliėkus perka tiesiog literiais, kuriuos ji verda ar kepa ir valgo.

TAIPGI PRANEŠU, KAD SU SKAITYTOJAIŠ MŪSŲ KOLONIJŲ BŪS SUNKIAU, NES MAŽAI YRA LIETUVIŲ.

J. Sasnauskienė

TAIPGI PRANEŠU, KAD SU SKAITYTOJAIŠ MŪSŲ KOLONIJŲ BŪS SUNKIAU, NES MAŽAI YRA LIETUVIŲ.

J. Sasnauskienė

Šiame paveiksle ji randasi apatinėj eilėj iš kairės, kartu su Sovietio Maškvos apylinkėj, taipgi išrinkta į Vyriausj Soviet-

J. Sasnauskienė

Šiame paveiksle ji randasi apatinėj eilėj iš kairės, kartu su Sovietio Maškvos apylinkėj, taipgi išrinkta į Vyriausj Soviet-

P. Piėugina, buvusi valstietė o dabar pirminkė vieno, Mistricko Sovietio Maškvos apylinkėj, taipgi išrinkta į Vyriausj Soviet-

MIRTIS IŠ DANGAUS

Mirties Debesu Atsarga

Neseniai Londone išleista įdomi knyga "Death from the skies" (Mirtis iš dangaus). Ją parašė Hejncas Liepmanas, jau anksčiau išgarsėjęs savo knyga "Murder made in Germany", kuri išversta į aštuoniolika kalbų. Čia savo skaitytojams duosime keletą įdomesnių naujosios knygos vietų.

Vienas svarbiausių chemikalų ir amunicijos fabriku uždavynys yra kuo stropiausiai viską laikyti paslapyt ir saugotis šnipų, žiūrint, kad šioje srityje dirbą darbininkai būtų vienas nuo kito kiek galima toliau izoliuoti, kad kiekvienas darbininkas nieko daugiau be mažos savo darbo dalies nežinotų.

Tie patys principai yra taikomi ir patiems žymiausiems chemikams. Todel man tiesiog nepatogu suminėti tuos asmenis, kurie man suteikė šiems straipsniams medžiagos, žinių. Vienas jų yra Prancūzijos karo ministerijos narys, kitas užima labai atsakomąją vietą Vokietijos generalinio štabe, trečiasis yra vokiečių chemikas, turis pasaulinį vardą, ketvirtas didelis britų pramonininkas ir penktas Jungtinių Amerikos Valstijų senatorius.

Kiekviename krašte, kuris turi, palyginti, nemažą kariuomenę, eksperimentai su nuodingomis dujomis yra daromi ir jos ten vietoj gaminamos arba importuojamos.

Bet penkis ar šešios didžiosios valstybės pagamina daugiau nuodingųjų dujų negu visas kitas likusias pasaulis, kartu jį padėms. Ir iš šių penkių ar šešių valstybių Vokietija daro patiesnio masto eksperimentus šioj srityj negu kitos keturios ar penkis valstybės, kartu jas padėms ir Vokietija nuodingųjų dujų pagamina didesnius kiekius negu visos kitos didžiosios valstybės kartu.

Tačiau tie keturi ar penki kraštai, kurie nuodingųjų dujų produkcijoj yra atsilikę nuo Vokietijos, per paskutinius dešimtis metų nuolat didino pinigų sumas, skiriamas karo chemijai.

Ir tuo būdu organinės chemijos tyrinėjimų rezultate yra surasta daugiau, negu pusė milijono įvairių nuodingųjų dujų sintezė, miksturų ir chemiškų nuodingųjų dujų kombinacijų. Ir iš šios visos nuodingųjų dujų gausybės, pusės milijono formulų, žymiausi chemijos specialistai išsirinko tas dujas, kurios jiems atrodė būsimam kare galės efektingiausiai veikti. Visu šių eksperimentų rezultatas yra tas, kad iš to pusės milijono nuodingųjų dujų, tėra ne daugiau penkis, kurios yra laikomos pirmos rūšies dujų karo priemonėm.

Nėra tarptautinės profesinės nuodingųjų dujų specialistų sąjungos, nėra net tautinių jų sąjungų. Šie specialistai dirbą, kaip kokie vienišai vilkai. Kad surastų kurios gi pagaliau iš pusės milijono teoretiskai galimų nuodingųjų dujų yra geresnės, labiau tinkamos jų mirties pasikirciai, jie turi padaryti daugelį, kartais šimtus ar tūkstančius eksperimentų. Ir tos rungtybės yra daromos militariniams tikslams.

Be to, tą specialistų rungtynavimą labai didina iš kitų kraštų atsiunčiamos žinios apie kitų kraštų nuodingųjų dujų gamybą. Tiesa, kartais šnipai, išgavę kitų valstybių išrastų nuodingųjų dujų formules, darbą palengvina. Ir žinios apie "idealias" nuodingasias dujas sklinda iš krašto į kraštą.

Daugiausiai įvairios valstybės naudos tas dujas, kurias bus

Nuo Didžiojo karo pabaigos vis kas metai augo pasaulinėj rinkoj arseniko pareikalavimas. Jo dabar daug daugiau sunaudojama, negu prieškariniais laikais. Per paskutinius 18 metų arseniko suvartojimas pakilo 50%. Žinoma, arsenikas yra vartojams ir ne vien tik karo tikslams.

Normalus arseniko pareikalavimas per metus visam pasaulyje siekia apie 25.000 tonų. Iš šių 25.000 tonų arseniko Jungtinės Amerikos Valstybės taikiems tikslams sunaudoja 12.000 tonų. Didžiausia arseniko tiekėja pasaulio rinkai yra Švedija, antroji vietoj—Britų imperija.

Trečią vietą užima Vokietija, jos formacutinė (vaisty) pramonė 1910 m. sunaudojo 1.500 tonų arseniko, o 1920 m. jau 2.500 tonų.

Bet 1934 m. Vokietija importavo 50.000 tonų arseniko. ("L. 2.")

VISOJ AMERIKOJ KALEDAS SVENTE "PUIKIAI"

NEW YORK.—Praeitais kalėdos "puikiai" užrekorduotos ir Švivenytose Valstijose. Žmonės buvę tiek linksmi, kad per susišaudymus, pasikorimus, užtroškimus, sudegimus, nusinuodijimus, prigėrimus ir kitokias "švenčių apeigas," žuvo apie 500 žmonių. Pensylvanijos valstija sumušus rekordą; ten žuvo 41 asmuo. Toliau seka Illinois, Ohio ir Kalifornija.

NEW YORK.—Praeitais kalėdos "puikiai" užrekorduotos ir Švivenytose Valstijose. Žmonės buvę tiek linksmi, kad per susišaudymus, pasikorimus, užtroškimus, sudegimus, nusinuodijimus, prigėrimus ir kitokias "švenčių apeigas," žuvo apie 500 žmonių. Pensylvanijos valstija sumušus rekordą; ten žuvo 41 asmuo. Toliau seka Illinois, Ohio ir Kalifornija.

Šiame paveiksle ji randasi apatinėj eilėj iš kairės, kartu su Sovietio Maškvos apylinkėj, taipgi išrinkta į Vyriausj Soviet-

PRANEŠIMAI

Montreal, Que.

Sutikimas Naujų Metu ALDL 47 kuopą ruošia pasitikimui Naujų Metų—1938 šokių, penktadienį, gruodžio 31 d., 8 v.v., rytečių salėje, 2114 Frontenac St.

Valdyba

Naujų Metų Sutikimo šokiai ALDL 137 kuopa, savo salė, 01234 Charlevoix St., ruošia linksmus Naujų Metų patikimo šokių, penktadienį gruodžio 31 d. Grieti puiki muzika.

Kviečiame visus ir visas Montrealo lietuvius-es dalyvauti linksmam laikui praleisti. Ižanga laisva. Pradžią 8 val. vak.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas Pieno Streiko Reikalui

Visiems ir visoms, kuriems tik rūpi žinoti, kaip eina pieno treiko dalykai, būtinai reikalinga atsilankyti į tuo klausimu šaukiamą susirinkimą, kuris įvyks gruodžio 30 (ketvirtadienį) 8 valandą vakare, Wesley United Church, kampas O-sington ir Dundas gatvių.

Pieno klausimu kalbės Arthur Williams ir kiti kalbėtojai. Visi ir visos būtina atsilankykite.

Visiems Menininkams

Visos komisijos, kurios buvo išrinktos Toronto lietuvių menininkų susirinkime, šiūniam prašomos atsiųsti savo atstovus į ALDL Apšvietos Komisijos posėdį, kuris yra šaukiamas ateinančią sekmadienį, 2 val. dieną, 6 Denison Ave.

Jei kurios dar neturite išrinkti, prašomos pasistengti susirinkti ir išrinkti. Posėdyje bus svarstomi parengiami reikalai ir tolimesnis menininkų veikimas.

Apšvietos Komisijos nariai šiūniam kviečiami ateiti į viršų minėtą posėdį.

J. Yla

Apšv. Kom. Sekretorius

Kadangi per kalėdas, kaip ir kitas religines šventes, žmonės mėgsta pridaryti visokių kvailysčių, iš to paseka ir daugybė nelaimių. Štai ir praeitos kalėdos pasizymėjo įvairiomis nelaimėmis. Toronto policija yra užrekdavę kaip juoda diena, nes trys asmenys buvo užmušti, 65 sužeisti ir 118 suareštuota už girtumą. Toronte įvyko 123 nelaimės.

LA 4325 Gv. HA 7855

S. DERGEL

Vyriškų Drabužių Siuvėjas Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane 4355 St. Lawrence, Str. Montreal

ORescent 4334

DR. DORA GORDON

DANTISTE Kalba Lietuviškai 5136 Park Ave., Montreal, Que. VALANDOS: 2-6 v. po pietų ir 7-9 v. vak. Penktadienį ir šeštadienį vakarais valandų nėra

Tel. PL 9650 Gv. DO 5947

J. M. ROSENFELDS

Lietuvių Advokatas Atlieku visus teismų patarnavimus, parpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiačius ir kt. 20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE. Sulyg susitarimo priimu klientus ir vakarais gyvenamoji vietoj: 451 Edward Charles.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Medicinos Mokslų Baigęs Paryžiaus ir Strasbourgio Universitetuose, Francijoje Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 val. p.p., 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Kaip Eina Vajus Sudbury

SUDBURY, ONT. — Iki šios dienos šioje apylinkėje vajus eina visai gerai. Visi vajininkai darbuojasi gana energingai. Manom padarysime gerą perviršį kvotos. Praslinkus pusei paskirto vajų laiko, jau turime sukėlę virš mūsų užsidėtos kvotos.

Cia prisiūnčiu \$51.00 aukų ir \$13.00 už prenumeratas. Viso \$64.00.

Jeigu dar gerai pasiseks, padant pritarimą darbininkų, paskelsime artai dvigubos kvotos. Tad, draugai ir draugės vajininkai, su dar didesne energija dirbkime, kad liktume laimėtojai lenktynėse, ir kad montrealiečiai arba kitų kolonijų draugai nedrįstų kibti į mainierius. Sudburio Vajaus Kom. Įgaliojimas

Didžiausia Francijos Partija Laiko Konferencija

ARLES-SUR-RHONE, Francija.—Šiame mieste prasidėjo devintoji Francijos Komunistų Partijos nacionalinė konvencija.

12,000 žmonių susirinko į milžinišką amfi-teatrą ir išreiškė savo ištikimumą Francijos Komunistų Partijai.

Cia du Francijos progresyvių žmonių vadai, Maurice Torez ir Marcel Cachin, perstatė Francijos Komunistų Partijos politiką, kuri tvirtai stovi už fašizmo sumušimą ir padarymą Francijos laiminga ir turtinga.

Kalėdų antrą dieną, jaunasis angliakasy, Maurice Torez, žymiausias Francijoje politikas, per keturias valandas analizavo, ką reiškia suvienytas frontas. Jo nurodymais, suvienytas frontas esąs universalis Francijos žmonių interesų apgynejas. Per jį darbininkams pakilo algos, sutrumpėjo darbo dienos, pagerėjo žmonių gyvenimas ir pakilo kultūra, sportas ir turizmas.

Toliau prirodė, kad suvienytas veikimas sparčiai vysto 1789 metų Didžiosios revoliucijos tradicijas. "Liaudies Fronto politika yra ne vien apginti esamą demokratiją, bet ją išplėtoti iki plačiausio laipsnio," pareiškė Torezas. Toliau nurodinėjo, kad tam tikri elementai sabotažo ir lauzo naujuosius socialius įstatymus.

Užsienio politikoje Francijos Komunistų Partija reikalauja harmoningos kooperacijos su demokratiškoms valstybėms ir tikraisiais Francijos draugais. Torezas nurodė, kad Sovietų Sąjunga visuomet buvo stambiausiu taikos ir demokratijos barjeru. Taip pat nurodė, kad Liaudies Fronto politika reikalauja, kad kuogreičiausia būtų atidaryti rubežiai ir užvesta prekyba su Ispanijos respublika.

Vienybė su Katalikais

Francijos komunistų vadai faktiškai priradinėjo, kad komunistų ranka yra ištiesta katalikiškiems broliams ir jis visai vienybė turi būti sudaryta, nes kaip komunistai, taip ir katalikai lygiai kenčia nuo fašizmo. Vokietijoje persekiojami katalikai todėl, kad jų religija parenta ant tikėjimo į komunistinius principus, o komunistai todėl, kad jie yra materialistai ir tas idėjas vykdo. Todel socialinius klausimus abi grupės yra lygios, jos turi siekti vieningo veikimo už bendras teises. Tuo pačiu laiku Torezas davė pasižadėjimą, kad jeigu katalikai sutiks bendrai veikti prieš bendrą žmonių priešą — fašizmą, komunistai gins ir religines teises.

Francijos komunistams rūpi atmušimas reakcinių jėgų ir išgelbėjimas civilizacijos, tad su visomis priešfašistinėmis grupėmis siekia glaudžiausius veikimus. Nemaža atydos kreipiama į Socialistų Partiją, su kuria bendrai veiksime, bet galutinai dar nesuvisienyta. Suvienijimas 450,000 komunistų su 300,000 socialistų padarytų stipriausią darbininkų partiją visoje Francijoje istorijoje. Socialistų partija kol kas atmetė vienijimo komi-

SŪNŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PASALPOS DR-JOS 1-MOS KUOPOS METINIS BALIUS

IVYKS

1938 m. Sausio Mėnesio 1 Dieną, 7.30 Val. Vak.

LABOR LYCEUM SALEJ, 346-8 SPADINA AVE.

(Įėjimas iš St. Andrews St.)

Kviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius dalyvauti

TORONTIEČIŲ MOTERŲ PARENGIMAS Sausio 2 Dieną, Sekmadienį, 6 Denison Ave. Torontietės Moterys Ruošia Liaudies Balso Naudai

VAKARĄ

Toronto Menininkai Perstatys 4-rių Veiksmy Komediją "Vagys"

Kviečiame visus Toronto lietuvius-es atsilankyti į šį moterų parengimą. Praleisite linksmam laikui ir susitiksit su draugais Pradžią 7 val. vakaro

Rengėjos

KAIP VYSTOSI "MIRTIES SPINDULIŲ" IŠRADIMAS

Senai jau kaip pasaulis kalba apie "mirties spindulius," su kuriais būtų galima sulaukyti orlaivių ir tankų motorus, ištolo užmušti gyvybes ir atlikti kitus naikinimo darbus, bet iki šiam laikui niekas neduoda galutinio žodžio. Štai ir dabar ateina iš Anglijos gandai, kad Charles Way jau atlikęs pirmuosius "mirties spinduliu" priruosimus darbus ir su pagalba jungtuko paspaudimo nutraukęs iš padangų orlaivį. Esą jis įtaisęs Ispanijos valdžios sostinėje Valencijoje tam tikrą aparatą ir nutraukęs vieną fašistų bombę.

Senai jau kaip pasaulis kalba apie "mirties spindulius," su kuriais būtų galima sulaukyti orlaivių ir tankų motorus, ištolo užmušti gyvybes ir atlikti kitus naikinimo darbus, bet iki šiam laikui niekas neduoda galutinio žodžio. Štai ir dabar ateina iš Anglijos gandai, kad Charles Way jau atlikęs pirmuosius "mirties spinduliu" priruosimus darbus ir su pagalba jungtuko paspaudimo nutraukęs iš padangų orlaivį. Esą jis įtaisęs Ispanijos valdžios sostinėje Valencijoje tam tikrą aparatą ir nutraukęs vieną fašistų bombę.

Sis išradėjas dabartiniu laiku kažkokiu būdu nusizūdė. Anglijos karo departamentas darysias Way paliktų bandymams daiktų tyrinėjimą. Pats išradėjas kol gyvas buvo teigė, kad pakankami "mirties spinduliai" kainuosia milijonus dolerių. Esą prie dabartinių aplinkybių aparatas, turintis pakankamai jėgos del sulaukimo orlaivio motoro, kainuoja tiek, kiek visa eskadrilė greičiausių naikintuvų.

Sis išradėjas dabartiniu laiku kažkokiu būdu nusizūdė. Anglijos karo departamentas darysias Way paliktų bandymams daiktų tyrinėjimą. Pats išradėjas kol gyvas buvo teigė, kad pakankami "mirties spinduliai" kainuosia milijonus dolerių. Esą prie dabartinių aplinkybių aparatas, turintis pakankamai jėgos del sulaukimo orlaivio motoro, kainuoja tiek, kiek visa eskadrilė greičiausių naikintuvų.

Taip tai pareiškė didelis mokslininkas, tačiau daugelis pasulyje paleistų gandų turi teigiamą parėmimą. Jau nuo 1935 metų visas pasaulis pilnas gandų apie naują "mirties spinduliu" išradimą. Tada buvo tvirtinama, kad anglas Shadfield, iš Leicesterio, išrado spindulius, su kuriais net už 200 jardų distanciją "be skausmu" galima sunaikinti gyvybę. Jo išradimas buvęs nukreiptas į agrikultūros kenkėjų ir skerdyklas patekusių gyvulių.

Taip tai pareiškė didelis mokslininkas, tačiau daugelis pasulyje paleistų gandų turi teigiamą parėmimą. Jau nuo 1935 metų visas pasaulis pilnas gandų apie naują "mirties spinduliu" išradimą. Tada buvo tvirtinama, kad anglas Shadfield, iš Leicesterio, išrado spindulius, su kuriais net už 200 jardų distanciją "be skausmu" galima sunaikinti gyvybę. Jo išradimas buvęs nukreiptas į agrikultūros kenkėjų ir skerdyklas patekusių gyvulių.

Taipgi tais pačiais 1935 metais iš Danijos į Angliją buvo pakviestas tūlas Ravn, kurio vizito tikslas buvo pademonstruoti spindulius, pajėgiančius sprogdinti dirizablius, arba išdėtuoti prie greitųjų bombierių pritrivintas bombas. Jo demonstravimo rezultatai, jei jie gauti, nebuvo išduoti visuomenei.

Taipgi tais pačiais 1935 metais iš Danijos į Angliją buvo pakviestas tūlas Ravn, kurio vizito tikslas buvo pademonstruoti spindulius, pajėgiančius sprogdinti dirizablius, arba išdėtuoti prie greitųjų bombierių pritrivintas bombas. Jo demonstravimo rezultatai, jei jie gauti, nebuvo išduoti visuomenei.

sijos darbus ir visus pasitarimus del įsteigimo vienos partijos. Tačiau Komunistų Partija visoje šalyje šauks komunistų ir socialistų pasitarimus ir artins vienybę.

Pikerton šnipai galutinai kontroliuoja General Motors korporacijos darbininkus, kuri praėjusiais metais iš 230,572 darbi-

ninkų išsunkė pusantro bilijono dolerių įplaukų ir šnipams išmokėjo net \$994,855. Šie kompanijų šnipai dažniausiai unijose nėra paprastais nariais, bet užima atsakomingas vietas. Sulyg senatoriaus keturioliką tų šnipų užima lokalių pirmininkų vietas, penki išdiniukų vietas ir daugelis biznio agentų ir organizatorių vietas.

Tai tokią laisvę ir demokratiją turi Amerikos darbininkų unijos.

Su Perdurta širdžia Pa-bėgo iš Ligoninės

KEARNY, N. J.—John Thomas, sveikas ir stiprus, 30 metų negras, bešvėsdamas kalėdas gavo peilį į širdį. Peilio geležtė pervėrė krūtine, ismigo pusę colio į širdį ir užlūžo.

Po šių "vaišių" stiprusis negras buvo nugabintas į Hudson ligoninę. Daktarai, pamatę žaizdą, nesitikėjo, kad ligonis gyvens, bet jam nemirštant išėmė iš širdies peilio geležtę ir žaizdą užsiuvo keturiais dirksniais.

Tokiu nepaprastu Thomo atsparumu nustebo visi gydytojai, nes žaizda buvo mirtinga. Tačiau to nepakako: po dviejų dienų išlindęs per ligoninės langą nušoko 35 pėdas žemyn ir lyg stirma pranyko krumuose. Visą naktį policija jo ieškojo po dides žoles, bet veltui. Išbėgo basas su pizama ir išsinešė antklodę.

Gydytojai stebisi, kaip nuo tokio sukrėtimo ir dar su perdurta širdžia jis išliko gyvas ir galėjo pabėgti. Sako, kad turės prisimesti plaučių uždegimas ir mirs, jeigu greitai laiku nebus surastas.

PIRMA NUPLIKINO VERDANČIU VANDENIU, O PRIBAIGĖ RŪGŠTIMIS

TORONTO.—Bailey, 36 metų amžiaus torontiečių, kalėdos buvo nekokios. Kada dauguma gerai gėrė, valgė ir vedė tarpusaviniams ginčus, bei muštynes, jis jau ruošėsi pas Abraoma. Mat savaitė laiko pirmiau susipyko su savo 27 metų amžiaus pakuške ir pradėjo vaikytis po stubą. Kaž kaip papulė ant verdančio vandens katilo, kurio užteko abiem. Kadangi vyras su žmona skaitosi kaip ir giminės, tad buvo nugabanti į vieną ligoninę. Čia pakuškė atsiminė savo gerąjį vyrelį ir su juo vėl pradėjo bartis. Vyras buvo silpnesnis, tai jo prisiega atsikėlus nuėjo į ligoninės laboratoriją, pasivogė rūgščių ir atnešus užpylė vyrui ant sprando, nuo ko turėjo ir mirti.

Rūgštys buvo atskiestos, bet pilant ant nuplikinto vietoj ir tų pakako. Dabar "geroji" žmonelė, areštuota už žmogžudystę, bet dar guli ligoninėje.

Japonai ir Baltuosius Baus Mirties Bausme

SHANGHAI.—Gruodžio 27—dieną japonai paskelbė visiems baltiesiems, gyvenantiems japonų užimtoje zonoje, kad įstatymą, sulyg kurio už bent kokį prieš japonus pasijudinimą gali būt nubausti mirties bausme. Nusikaltimų skaičius įeina šnipavimas, sabotažas, prisidėjimas ar tiesioginis naikinimas susisiekimo ir naudojimas nuodingų bakterijų tikslu pakenkti ginkluotoms japonų jėgoms.

Tokiu būdu Shanghajuje gyvenantieji baltieji tapo Japonijos militarizmo pavaldiniais, tačiau jų kalbėtojas pareiškė, kad Japonija nesiekia jokių ekstra teritorinių teisių, o tik "gerbiantį" tarptautines teises ir egzistuojančias sutartis.

MOTERIS KASDIEN SKUTOSI BARŽDĄ IR VĖL PADARYTA MOTERISKA

SAN FRANCISCO.—Kalifornijos universitete buvo padaryta operacija 60 metų amžiaus moteriai, kuri kas dien skutosi barzdą ir baigė įgauti visas vyro ypatybes.

Kada atvyko ligoninėn, buvo visa plaukais apaugus, turėjo plačias pečius, storą balsą ir siaurus klubus. Padarius operaciją ir išėmus tam tikras pasididinusias liaukas, moteris paliko ligoninę ir po keturių mėnesių laiko pranyko storasis balsas, surundinėjo klubai, susiaurėjo pečiai ir pasiliko laisva nuo barzdos skutimo.

Toji moterisė vedė prieš 30 metų, bet neturėjo vaikų. Sako, kad nuo 1931 metų nebuvo panašaus atsitikimo medicinos istorijoje.

Kanados Turtai Netarnauja Žmonėms

Paskutiniu laiku pilni laikraščiai ilgiausių straipsnių apie elektrą, kur iš vienos pusės stovi Hepburno ir Duplessio klika, o iš kitos pusės federalė valdžia su ministru pirmininku Kingu priešakyje. Pirmutiniai ponai varo propagandą, kad šimtai tūkstančių arklų jėgų būtų eksportuojama į Suvienytas Valstijas, o Mackenzie Kingas laikosi, kad nebūt didinama elektros sistema, bet tarp Montrealo ir Ontarijos ežero būtų gilinama švento Lauryno upė ir Torontos su Suvienytų Valstijų nekuriomis miestais būtų paverčiamas didelių uostų miestais.

Paviršium žiūrint rodosi abu planai vienodos vertės ir tik tenka juos užgerti. Tačiau tikrenybės iš elektros daromas didelis raketas. Elektros istorija siekia virš trijų dešėty metų ir ji yra labai sutepta dideliu žmugeliu ir vartotojų išlaidomis. Iki 1909 metų Toronto miestas ir kiti miestai daugumoje naudojo žibulų žiniamas lempas, o silpnai išvystytą elektrą valdė atskiri monopoliai. Tuo tarpu politinėje scenoje pasirodė Adam Beck, kuriam Toronte yra pastatytas paminklas. Jis griežtai pasakė kompanijoms atitraukti savo rankas ir skatino savivaldybes išbudavoti vieną iš didžiausių pasaulyje elektros stočių. Tokiu būdu iki 1926 metų savivaldybės išsibudavo 900,000 arklų pajėgumo stotis. Galėtos turėjo pigią elektrą, bet tuo tarpu kompanijos pradėjo statyti savo stotis ir per politikierius parduoti žmonėms elektrą. Tokiu būdu iki 1935 metų elektra buvo jau ne savivaldybių rankose, bet stambiųjų kompanijų, kurios žmones beširdiškai lupė.

Visi matė, kad žuvo Adamo puiki idėja ir iš elektrikos karvutės įvairios kompanijos melžė milžiniškus pelnus. Į tą žmonių šauksmą atsiliepė ir dabartinis Duplessio santarvininkas Hepburnas. Jis iškėlė aikštėn elektros kontroliavimo politiką ir didžiama balsų tapo išrinktas į Ontarijos parlamentą. Ypatinai Roebuckui pasidarbus, elektros kompanijos buvo suvaldytos ir jų sėrai pasakiškai nukrito žemyn.

Į spalų 6 dieną atsibuvusius Ontarijos rinkimus Hepburnas ir vėl išėjo į elektros politiką. Tačiau praslinkus vienam mėnesiui laiko, nuvyko pas Duplessį, padarė su kompanijomis senovinius kontraktus ir atnaujino senovinę pardavystę. Šiuo tarpu Hepburnas šaukia, kad reikia išleisti 30 milijonų dolerių del elektros stočių budavimo ir eksportuoti elektrą į Suvienytas Valstijas. Tačiau visi ekonomistai numato, kad iš šios politikos pasinaudotų tik elektros kompanijos, o žmonėms pabrangtų elektra.

Kas kita su išleidimu švento Lauryno upės gilinimui. Ši darba atlikus Atlanto laivai atplauktų į Kanados vidurį ir su tuo susitaupytų milijoną dolerių. Bet ant šio klausimo Hepburnas šaukia, kad Ontarija nuogrims į skolas, nes iš Montrealo uosto sėrininkų gavo riebiai patepti, taip pat ir iš elektros kompanijų savininkų.

Ontarijos žemyn puolancios upės ir gausūs vandeniai turi neįpasakytai didelių jėgų, bet kur tik koks politikierius pristoja, tarp jo ir kompanijų maišosi šimtai tūkstančių dolerių ir prasideda visuotinis raketas. Štai iš Beaharnois kompanijos senatorius McDougall už kontraktų atidavimą gavo net \$780,000. Tas pats dabar ir su Hepburnu. O vis tai vartotojai turi sumokėti.

PRIEŠ KALĖDAS BEDARBIŲ SKAIČIUS PADIDĖJO 570,000

WASHINGTON.—Suvienytų Valstijų Darbo Departamento sekretorė Perkins praneša, kad paskutiniu laiku bedarbėš problema tapo aštriausia visoj Suvienytų Valstijų istorijoje, išskyrus 1920 metus. Tiktai laike spalų mėnesio iš darbo tapo atleista 570,000 darbininkų.

Siaurės Tyrinėtojai Atrado Povandeninį Kalną

MASKVA.—Ant ledo lyties esanti siaurės ašigalio tyrinėtojų grupė iriasi kas kart artyn Grenlandijos, tačiau savo darbu nepertraukia ir daro tyrinėjimus ant tamsa apgaubto okeano.

Gruodžio 26 dienos Širsovo gyvena tyrinėtojai, yra trikampė, užimanti beveik keturis kilometrus. Ant jos lengvai išsišlytų nedidelis miestelis su savo parkais ir bulvarais. Taip pat ant jos galėtų nusileisti ir visa eskadrilė orlaivių.

Toliau tyrinėtojai praneša, kad bematuojant jūrų gylį staiga dugnas radosi tik už 2,380 metrų, iš ko išrodė, kad jau netoli turi būti Grenlandija. Bet iš kiek atstumo ir vėl staiga dugnas nukrito iki 3,500 metrų, tas reiškia, kad toj vietoj buvo užtiktas jūroje esantis kalnas. Kalnai sausumoje yra paprastu išpriekšimu, bet jūroje, kur ver amžius vanduo skalauja į isas puses, radimas kalna yra nepaprastu apsišreikimu.

Čiang Kai-šekas Tikisi Japonus Nugalėti

HANKOW, Kinija.—Nežiūrint to, kad japonai užėmė Shanghai, Nanking, Peipingą, paskutiniu laiku Shantungo provincijos sostinė Tsinaną, prisimė prieš Tsingtao ir Kantoną, generolas Čiang Kai-šekas laikraštiniškai pareiškė, kad jis yra įsitikinęs, jog pergale bus kinų pusėje.

Čiang Kai-šekas nurodo, kad japonai užima tik geležinkelius ir kelius, o už kelių mylių nuo jų veikia kinų partizanų būriai. Ypatinai šiaurės Kinijoje didelė suirutė. Atėję į Hankową iš ten žinios sako, kad dešimtys tūkstančių žmonių kenčia šaltį ir badą ir veda kovas prieš japonus.

Laikė šešių mėnesių karo Kinijoje tapo užmušta ir sužeista virš milijono civilinių žmonių. Tai vis daugiausia aukos kasdienio japonų bombardavimo miestelių ir kaimų.

Kinijos žmonės laukia medikalinės pagalbos, kuriai Sovietų Sąjungos Raudonasis Kryžius paskyrė \$100,000.

Kviečiu Lietuvius ir Lietuvos Atsilankyti į Mano Krautuvę

1273 Dundas St. W.

Taisau laikrodžius įvairių išdirbysčių, pigiausiomis kainomis ir garantuoju už atliktą darbą. Taipgi turiu pardavimui naujų įvairių rūšių rankinių vyriškų ir moteriškų, sienuių ir buitininkų laikrodžių ir kitokių dalykėlių, su numazin-tom kainom. J. Deksnys, Jeweler

Advokatas ir Notaras

M. W. Kellermann 371 Bay St., Toronto 2, Ontario Ofiso Telefonas: WA 5900 Residencijos: ME 1425 (Kalba ir vokiškai)

Ona Kutienė

Moteriškų Suknelių DEZAINORĖ—SIUVĖJA Lietuviškas moters ir paneišs, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą ir medžiagas. 163 Bellwoods Ave., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patinkamiausia šipkarėjų kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkarės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris